

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petrostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

V blatu tiče.

Klerikalcem se slabo godi, še veliko slabše, nego bi kdo mogel soditi po tem, kar pišejo njihovi listi in kar se čuje iz raznih volilnih okrajev. In vse to zaradi njih bedaste obstrukcije.

Že zadnjič smo pojasnili, kako obupno se trudijo, da bi se izkabalili iz blata, v katero so zagazili po lastni krivdi. Kar tragično je videti, kako krčevito se napenjajo, da bi našli kako pomoč. Najprej je dr. Šusteršič na shodu v »Katoliškem domu« ponujal Nemcem svojo ljubzen in jim obetal narodnostne koncesije, če se združijo z njegovo stranko. Ker so bile te ljubavne ponudbe vskladno, a odločno odklonjene, je poskusil s terorizmom prisiliti deželni zbor, da bi sklenil volilno reformo, kakršna bi bila njemu koristna. Tudi to je šlo po vodi. Potem je poskusil izpodrinuti barona Heina, na čelo, da bi nov klerikalni deželni predsednik rešil klerikalce iz obupnega položaja. Ker tudi to ni šlo, ker celo denunciranje pri cesarju ni izdalo ničesar, je začela klerikalna stranka moledovati za razpust deželnega zbora — ne da bi se prej premenil volilni red, ne da bi odstopil baron Hein — samo za razpust, le da bi se prikril poraz, da bi klerikalci na lepši način mogli odnehati od obstrukcije. Kakor se je izkazalo, je bilo tudi to moledovanje brez uspeha. Vlada pravi: Prva dolžnost poslancev je, da v deželnem zboru delajo; če klerikalci nečejo delati, če z obstrukcijo zavirajo vsako delo, naj nosijo tudi posledice tega brezvestnega početja; če je klerikalnim volilcem prav, da jim njihovi poslanci delajo tako škodo, potem je itak vse v redu in ni treba novih volitev, dokler ne poteče doba, za katero je voljen deželni zbor.

Tako so klerikalci pogoreli na vseh koncih in zdaj iščejo rešitve iz svojega obupnega položaja celo — čujte in strmite! — pri nas, pri onih narodnih naprednjakih, katerih sicer ne

morejo nikdar dovolj ogrditi. — Šele nekaj mesecev je tega, kar so klerikalci še z največjim zaničevanjem odbijali misel na vsako skupno delo z narodno-napredno stranko. »Slovenec« je dne 14. novembra 1903 priobčil srdit članek pod naslovom »Čudna znamenja«. V tem članku je svedčano izjavil, da se mora narodno-napr. stranka odkrito in brezpogojno odpovedati vsemu, kar se ne strinja s klerikalstvom — sicer je izključeno vsako porazumljenje, vsako premirje in se bo boj neizprosno nadaljeval.

Tako ošabno, tako brezmejno naduto so govorili klerikalci še 14. novembra 1903. Niso še pretekli od tedaj trije meseci in že so se začeli plaziti okrog narodno-napredne stranke in beračiti za to, kar so še 14. novembra 1903 proglašali kot popolnoma izključeno.

Voda jim teče v grlo! Obstrukcija je pač dvorezen nož; časih zadene nasprotnika v sree, časih pa uniči tistega, ki se poprime tega orožja. Pri nas je obstrukcija postala usodopolna za klerikalce, in ker uvidevajo, kake posledice znajo iz nje nastati, zato so vzeli v roke oljčino vejico in začeli nam ponujati svojo ljubezen!

Storili so to v »Konzervativni Korrespondenz«. Izdajatelj te korespondence je dunajski poročevalec »Slovenec« in praške »Politike« in njegove osebnosti zveze z dr. Šusteršičem in Žitnikom so notorične. V tej korespondenci razglasa klerikalna stranka:

»... V resnih krogih, ki odkrito žele miru na Kranjskem, se uvažuje misel, če že ne zadnjič, da tako hudo nasprotujoči si slovenski stranki, liberalci in katoliški konservativci, sklenejo mir, se raliirajo in se z združenimi močmi obrnejo proti nemškemu nacionalizmu, ki se že pojavlja v deželnem zboru kranjskem v kuriji veleposesnikov, katera ima deset poslancev.... Če bi se

obe slovenski stranki trdno združili, bi ne le lahko obvarovali svojo sedanjo posest na deželnozborskih mandatih, nego tudi lahko napravili nemškemu liberalcem in nemškemu nacionalcem vse prej nego prijetno presenečenje.«

To je prava pravcata ljubavna ponudba. »Ljubica, pojdi z menoj, lepa je noč nocoj...« Tako korenito so jo klerikalci zavozili, da sedaj sami nam ponujajo združenje in mir.

Seveda — samo za mir in za spriznjenje jim ni. Radi bi nas vjeli. Ta ljubavna ponudba ni drugega kakor past — če bi se mi dali zvabiti v to past, bi bili klerikalci že z noč rešeni iz svoje stiske in bi imeli obenem vso oblast v rokah.

Klerikalci žele sprave z narodno-napredno stranko. Med vrstami je namignjeno, da naj bi vsaka stranka ohranila svojo posest, obe stranki pa naj skupno naskočita veleposstvo. Izvrstna misel je to in klerikalci bi se na glas smejali, če bi se jim ta načrt posrečil. A treba je le malo računati in pokaže se konjsko kopito.

Recimo, da bi naprednjaki in klerikalci skupno zavzeli veleposstvo in si pravično razdelili mandate, tako da bi vsaka stranka imela pet zastopnikov. Kako bi to vplivalo na zbor-nik? Sedaj imajo klerikalci 16 mandatov. Če jih dobe še pet iz veleposstva imajo hipoma večino in lahko store v deželnem zboru kar hočejo. Narodno-napredna stranka bi sicer imela pet mandatov več, a bila bi popolnoma brez vpliva.

Ne dvomimo, da bodo klerikalci prav resno poskušali uresničiti ta svoj načrt, ki jih naj reši iz blata in jim obenem da deželni zbor v roke. In prepričani smo tudi, da bi delali naj-slovesnejše obljube in prisegali kar bi se le od njih želelo — ko pa bi bila stvar dognana, bi pozabili svoje obljube in svoje prisige bi snedli ravno tako, kakor bi bile častne besede.

No, o bistvu te ponudbe danes pač še ni treba govoriti, kajti ne le

da je do novih volitev še nekaj let, tudi večina v veleposstvu je še vedno nemška. Zmagati bi se dalo samo s pomočjo nekaterih konservativnih Nemcev, kakor so knez Windischgrätz in drugi — brez teh pa imajo liberalni Nemci še vedno večino — in zato mirnega srca prepuščamo klerikalcem, da še nadalje premišljajo o tem svojem načrtu. Izpregovorili smo o njem sploh samo zato, da se spozna, v kakih škrip-cih se nahajajo klerikalci vsled njih neumne obstrukcije.

Avstrijska delegacija.

Dunaj, 3. februarja. Državni finančni minister baron Burian je odgovarjal na tri interpelacije.

Del. Biankini je izjavil, da se Hrvatske drže glede Bosne in Hercegovine programa iz leta 1895. Bosno je mogoče ohraniti le naravnim potom, da se priklapi združenim hrvaškim deželam. Ako pa bi se v tem oziru nadaljevali drugačni poskusi, doživela bi država v Bosni in Hercegovini drugo poglavje Lombardije in Benečije. Govornik je nadalje kritikoval politiko v okupiranih deželah zadnjih 25 let ter posebno ostro prijel vladu grofa Khuena. Nasvetoval je ustanovitev deželnega zbora in podelitev popolne avtonomije občinam. Grajal je gozdarstvo, zahteval odpravo desetine, razpravljal o naseljevanju ter pri tem povedal, da vlada otežuje naseljevanje od dalmatinske strani, zato pa pospešuje naseljevanje Nemcev in Madjarov, s čimer se širi protestantizem in germanizacija. Končno je zahteval govornik varstvo domačim delavcem, izboljšanje pouka in izboljšanje plač učiteljem in duhovnikom.

Del. dr. Sylvester se je dotaknil znane Derschattove resolucije ter izjavil, da sploh ne da veliko na resolucije. Nadalje je zahteval, naj se že predložijo zaključni računi o Bosni in Hercegovini delegacijam.

Del. dr. Kramar je izjavil, da Avstro-Ogrska ne sme uganjati na

Balkanu politike pridobivanja, svaril je pred pospeševanjem bolgarske politike po razširjevanju ter omenjal slovansko-italijanskega zblíževanja. Govornik je rekel, da smatra katoliško propagando v Bosni nevarno državi. Zahteval je, naj se jemlje do-mašine v državne službe ter se jim naj v ta namen podeli ustanove; izrekel se je proti uvedanju nemščine v urade; zahteval je odpravo desetine, pravično razdelitev davkov, organizacijo obrtništva in trgovstva ter svobodnejši društveni in tiskovni zakon.

Govorila sta še grof Kottulinsky in dr. Tollinger, oba največ o gozdarstvu v Bosni in Hercegovini in o konkurenci od ondot izvažnega lesu za avstrijske dežele.

Po zaključeni generalni debati je odgovarjal drž. finančni minister baron Burian na interpelacijo glede učiteljskih plač. Minister je rekel, da ni upanja, da bi se ugodilo učiteljskim zahtevam v zadnji vlogi, ker nimajo ljudski učitelji uradniškega značaja, sicer pa so v Bosni in Hercegovini mnogo boljše plačani kakor na Hrvatskem ali pa v Dalmaciji.

Ogrska delegacija.

Dunaj 3. februarja. Delegacija je imela danes pod predsedstvom grofa Jul. Szaparyja plenarno sejo, v kateri se je določil dnevni red za prihodnji teden. Odsek za zunanje zadeve bo razpravljajl jutri o proročunu za zunanje zadeve; mor-narični odsek se zbere v soboto, vojni odsek pa v ponedeljek.

O položaju.

Dunaj, 3. februarja. Na nekem kršč. socialnem shodu je govoril princ Lichtenstein o položaju. Rekel je, da se bo po delegacijah položaj še poslabšal v Avstriji in na Ogrskem. Kriza se reši končno najbrže šele na način, kakor se je rešila 1848. »Avstrija, slavna država, se ne bo dala spraviti s sveta po vztrajnih govornikih v to ali onostranskem parlamentu. Trenutek je blizu, ko se napravi konec kakor telefonski govornici.«

LISTEK.

Potna pisma iz Amerike.

(Lujiza Sofvan).

Chicago, 8. prosinca 1904.

Ni še minil vtis, katerega je napravila zadnja nezgoda na mesto Chicago. Zopet enkrat je žela smrt jin to pot s strašno silo. V 20 minutah je izdihnilo 590 ljudi, ker le toliko časa je trajal ogenj v Iroquoii-gledišču.

Bilo je 30. grudna — božični teden in staro in mlado je hitelo k popoldanski predstavi. Igrala se je igra z opremo »Bluebeard«, nemški »Blau-bart«, ki je splošno ugajala. Vse je šlo po sreči do tretjega dejanja, kjer se je rabila v dosego posebnega sceničnega efekta kalcijeva luč, katera je prišla vsled neprevidne manipulacije v dotiko s ktilisami. Te so se vncle in v trenutku napolnile oder z dimom. Posku-silo se je spustiti asbestni zastor, ki se rabi mesto železnega, a zaman. Ker ni bil nikdar v rabi ni opravil svojega posla in postal tako vzrok strašnega grobišča.

Odrpli so hitro v ozadju se nahajajoča vrata in zrak, ki je privel notri, je pogнал plamene v gledišče. Nastala je — kar storita vedno v takih slučajih brezimni obup in naravni nagon — panika. Električna luč je ugasnila in ljudje, hiteči k izhodom so popadali na tla, brez možnosti da vstanejo. Vedno več bežečih prihajal, vedno več črez trupa in telesa padlih. Končno so pri pomožnih izhodih — zaprti so, za klenjeni! Le en izhod je bil, ki je nudil rešitev in izmed 2000 oseb jih je moralo 600 zaostati in poginiti v plamenu in dimu. Ko so končno odrpli zatvor-jene pomožne izhode je bil nagromaden pred vsakim cel zid trupel in povsod so stale in sede le mrtvece, tesno stisnjenih in strašno spačenih vsled za-dušenja.

Poročila očitvecev, ki so preko trupel padlih ušli smrti, so pretresljiva. Pohojeni so ležali ti reveži vpirajoč svoje poglede v mučitelje. Kriki zaostalih, ki niso mogli naprej, omočeni od dima.

Prihodnji dan brezkončna vrsta žalujočih pred prenapolnjenimi mrtvaš-

nicami, da spoznajo ostanke svojih dragih, katerih skoro ni moči več spoznati. Turoben pogled!

In zakaj ta strašna žaloigra? To zopet je prav ameriškansko. Prepotuj svet, in nekaj, kar bi bilo podobno kaki gledališki inspekciji, ti gotovo ne pride na pot. Neizmerna je krivda onih, ki so nastavili to ognjeno past v Iroquoii-gledišču. Iroquoii-gledališče je popolnoma nova zgradba, otvornjena šele preteklo jesen, krasno gledališče popolnoma iz kamnja in jekla. Tudi zdaj po požaru stoji na zunaj popolnoma ohran-jeno, niti eno steklo ni počilo in nič ne kaže od zunaj, da je bilo pred krat-kem pozorišče brezimnega trpljenja. Vse je sicer železo in jeklo — le zastor je iz cenenege azbesta, zastor, ki je zgorel, kakor se je pozneje pokazalo, v svoji zračni višini.

Tudi ni bilo moža, kateremu je bila izročena v oskrbo električna luč, v gledišču, in nobenega ognjegasca na mestu. Ko so hoteli alarmirati ogenj, so morali teči nekaj hiš daleč biletjerji, mladi, popolnoma neorientirani ljudje brez vseh inštrukcij in brez vsake vaje

v slučaju ognja in tako dalje. To je pravcata Amerika!

Za varnost občinstva ni v nobenem oziru skrbnjeno. Največ nesreč na železnici se dogaja v Ameriki in kar se tiče morilcev in tatov, — onih, ki pri belem dnevu človeku nastavijo revolver pred prsi niti ne omenjam, — ti opravljajo svoj hvaležni posel v nebeškem miru, ne da bi se oblasti brigale zanje.

A vendar moram Amerikance zbog njih lastnosti obžalovati. S kakim mirom in kako hladnokrvnostjo so prenašali ravno omenjeno nesrečo! Bolnice so napolnjene z žrtvami, vsled opeklin spačenimi za celo življenje, če ubeže sploh smrti.

In kako prenašajo oni sami in njih svojci to brezimno boleost? — Ob-žalovanja vredno.

Amerika bi ne bila učakala v tako kratkem času toli sijajnega razvoja, ko bi ne bili Amerikanci oni znameniti ljudje, kakršni so ravno.

Koncentracija vseh sil je pečat vseh njihovih podjetij, koncentracija in jekleno obvladanje samega sebe, »self-

control« kakor pravijo. To jih je napravilo velike. Samo oblasti ki so se-stavljene iz voditeljev političnih strank, — večinoma so Irci — rana na tem sicer zdravem organizmu. Ta se mora zlečiti in potem šele bo ta obča-dovanja vredna dežela prosteje dihal.

Odkar sem tukaj, me je nekaj posebno zanimalo, nekaj, kar je takoj obrnilo mojo pozornost nase, namreč mirno in složno skupno življenje naj-različnejših veroizpovedanj. Spoznala sem sekto, o katerih nisem prej ničesar vedela.

Najnovejši je pač Dowie, ki se naziva samega sebe proroka Elijo in »Zion City« v bližini Chicaga je nje-govo delo.

Vsled zadnjih njegovih poskusov v New-Yorku je njegov ugled nekoliko trpel. Pri vsem tem pa ima baje mnogo pristašev in banka, katero je ustanovil za svoje učence, dobro uspeva in pre-moženje se mu veča. Žal, da ne poznam nikogar, ki bi mi mogel pojasniti bistvo njegovega uka. Dober govornik je in mogoče obstoja njega moč le v tem.

(Konec prih.)

Državni zbor.

Dunaj, 3. februvarja. V poslanskih krogih se govori, da se državni zbor zanesljivo skliče najpozneje 23. t. m., ker se s 1. sušcem začnejo v nekaterih deželah že vojaški nabori.

Viharen volilni shod.

Praga, 3. februvarja. V gledališki dvorani v Opočnu je bil v nedeljo shod, na katerem so se predstavili trije kandidati za izpraznjen kraljedvorski mandat, namreč mladočeški kandidat Kolensky, samostojni kandidat grof Sternberg in češko radikalni kandidat dr. Hajn. Ker sta urednik Anyž in poslanec Klofač napadala grofa Sternberga, prišlo je do spopadov. Predsedstvo se je skrilo za zagrinjalo, dokler ni bil shod razpuščen.

Hrvatski sabor.

Zagreb, 3. februvarja. Na dnevnem redu današnje seje je bilo nadaljevanje glavne razprave o proračunu. Ko se je že razprava pričela, je prišel v sabor ban dr. Božidar Pejačević. Prvi govornik je bil posl. dr. I. Frank, ki je najprej v svojem govoru podal program čiste stranke prava, katerega jedro je samostojnost in zedinjenje Hrvatske. Nato je obširno razpravljalo o knjigi nekega Akosa Timona, ki trdi, da si je ogrski kralj Koloman s silo podvrnil Hrvatsko, v sled česar je hrvatska kraljevina samo madjarska provincija, kar je pa v diametralnem nasprotju z zgodovino. Govorec o nagodbi je naglašal, da je neresnica, da je imela Hrvatska l. 1897. primanjkljaja 210 milijonov kron, zato se čudi, da je tako trditelj mogel izreči večji finančni uradnik v ministristvu, ki mora vendar biti prepričan, da je pasivnost Hrvatske napram Ogrski prazna — fraza. Nadaljeval je svoj govor, se je bavil s posameznimi točkami proračuna: o investicijah, o užitnini, o razredni loteriji in o ekspoziciji podbana dr. Šumanovića. O razmerah Hrvatske k Ogrski je rekel govornik, da se moč Madjarske ne nahaja v njeni kulturni in gospodarski sili, ampak v slabosti in v nedostajanju odporne sile hrvatskega naroda. Madjari se s tem okoriščajo. Ko so videli lanski narodni pokret, so nakrat postali pozorni in so takoj prenehali Hrvate nazivati z barbari, ker so zaznali, da je pravična hrvatska stvar vsepovsodi našla najgorkejši simpatiji. In Madjari sami, na čelu jim Szell, so jeli priznavati, da se Hrvatom godi krivica in da Hrvatsko njeni poslanci na skupnem drž. zboru slabo zastopajo. Dr. Frank je sklenil svoj govor z zatrdilom, da je nagodba največje zlo za Hrvatsko in da mora biti geslo vsakega rodoljubnega Hrvata: Hrvatska Hrvatom. Dr. Franku je odgovarjal podban dr. Šumanović, ki je ob koncu svojega

govora povdarjal, da proti nemirnom pomagajo edinole topovi in bajoneti. Ko je dr. Harambašić še govoril o neki osebnih zadevi, naglašajoč, da on nikdar ne napada nobenega opozicijskega poslanca, se je seja zaključila. Prihodnja seja bo v četrtek dopoldne.

Avstrijski cesar o Srbiji.

Dunaj, 3. februvarja. Cesar je izrekel srbskemu poslaniku svojo naklonjenost Srbiji, vendar pa je pripomnil, da se ne more opustiti, zahtevati od kralja Petra, da od svoje osebe ovrže grozodejstva, s katerimi se je izvršil prevrat v Srbiji.

Dogodki v Macedoniji.

Sofija, 3. februvarja. Glede nove organizacije macedonskih odborov se vrše shodi vseh macedoncev na Bolgarskem. Pred vsem se hoče odstraniti spor med notranjo in zunanjo organizacijo.

Rim, 3. februvarja. Nekateri tukajšnji listi pozivljajo vlado, naj pomnoži svoje konzulate v Albaniji, da se uspešno upre avstrijski propagandi.

Nemški državni zbor.

Berolin, 3. februvarja. Zakon o enoletnem podaljšanju mirovnega prezenčnega stanja se je sprejel v drugem posvetovanju. Proti so glasovali socialni demokratje in Poljaki. Potem se je začelo razpravljati o zakonu za odškodovanje po nedolžnem zaprtih.

Vstaja v nemški Afriki.

Berolin, 3. februvarja. Guverner Beutwein je odšel pred tednom s 120 vojniki vstajem naproti. Ker od tačas ni slišal o njegovi ekspediciji, se splošno sklepa, da so jo Hereroji popolnoma uničili. Dosedaj je pobitih do 100 nemških naseljenecv. Čuden je vzrok te vstaje. Hereroji so se vzdignili, ker so se delali na goveji živini poskusi Kochovega cepjenja proti kužni bolezni, a večina cepljene živine je poginila.

Berolin, 3. februvarja. Danes se vrši ministriški svet, ki najbrže sklene, da se pošlje več vojaštva v Afriko.

Rusko-japonski spor.

London, 3. februvarja. V zgor. zbornici je izjavil državni tajnik marki of Lansdowne, da ni diplomatični običaj, komu ponujati dobre svete, ako ni dokaza, da se taki sveti želijo. Tudi Angleške ni nihče naprosil za posredovanje, da celo jasno se je namignilo, da za sedaj niti Japonska niti Rusija ne želi posredovalca.

London, 3. februvarja. Japonsko ministristvo je sklenilo, da odloži pobiranje vojnega davka do aprila, ko se zbere parlament.

Vladivostok, 2. februvarja. Japonske stražne čete so zasedle železnico Söul-Fusan. V Söulu so začeli Japonci zidati vojašnico za

konjenike ter so pripeljali tja že tudi nekaj topov, češ, da morajo skrbeti za varstvo svoje naselbine.

Dopisi.

Iz Postojne. Kakor vsako leto, tako tudi letos ni štedil naš vrli »Sokol« ne truda ne denarja, da priredi ne samo članom, ampak tudi vsem onim krogom, ki se vrlo zanimajo za povzdigo našega družabnega življenja, maskarado, nudečo vsakomur najlepšo priliko, posvetiti vsaj nekoliko brezskrbnih uric predpustni šali. V divni naš »Bled« nas popelje fantazija našega neumornega aranjeja. Šetaje ob bregu nas srečavajo skupine gorenskih kmetov in kmetic, vračajoče se od dopoldanske službe božje, v živobarvni narodni noši, veselo se razgovarjajo in prijazno priključujejo našim pozdravom. Za njimi pridrvi tolpa letoviščnikov, mladih in starih, vseh rodov in jezikov, med kojimi nam zlasti imponuje skupina zalih deklet ter dolgovali smešno suhi Anglež, ki se je nakrat postavil na čelo celi družbi, da vzbudi s svojim že itak nervoznim kretanjem tem večjo pozornost kot zastopnik velikega naroda. Dolgotrajna burska vojna mu je bajla sila vznemirila njegove živčevje. Čul je, da se nahaja na Bledu sloveč zdravnik, čigar posebna metoda čudežno zdravi na živih obolenih. K njemu je torej prihitel, da se okrepi in pozdravi. Kakor nalašč je otvoril naš dobroznani »Rikli« že meseca februvarja svoj sanatorij tako, da vsakotremu posetniku maskarade možno, se osebno prepričati o radikalnih učinkih njegovega zdravljenja. Nismo se še dovolj načudili prejšnjemu prizoru, že se nam kaže iz daljave lepša slika. Ob zvokih melodijozne godbe drži po jezerski gladini snežno-bela ladja, vedno bližje in bližje prihaja, ter se slednjič ustavi v majhnem pristanišču, kamor hiti bujno barvana množica, da pozdravi nove pribece. Lahkih nog se izkrea vesela mornarska družba, pozdravljajoč in odzdravljajoč na vse strani, vidno ginjena po toli nepričakovnem sprejemu. Tudi ona je danes izredno družabna; na veselih obrazih se jim bere zadovoljnost in neprisiljenost. — Obhodili smo v duhu bregove toli romantičnega jezera, divili se nad bujnimi slikami in prizori, občudovali živi kolorit toli številnega ljudstva in to seveda vse le v toliko, v kolikor nam je pripomogla nedosežna fantazija našega aranjeja. Za vsa druga presenečenja skrbela bodo naše narodne dame in gospičice, katere so nam drage volje obljubile njih naklonjenost. Na Bled torej, na naš divni Bled — dne 13. februvarja. Na svidenje na sokolski maskaradi v Postojni! Na zdar!

Od Sv. Križa tik Slatine. Pri nas se je pripetilo, da sta sklepali botra in babica: »Zdaj je ena proč, gospodje so se lepo najžujali in go tovo podarilo našemu novemu zemljanu brez obotavljanja prvi in najpotrebnejši zakramenti«. Botra in babica sta sklepali, nadžupnik je pa sklenil. V veži župnišča ju je iznenadilo nenavadno puhlanje, kakor bi se motrila s sovražnim očesom pes in mačka. Niste se še prav zavedli, da stojite na svetih župniških tleh, ko jima naznani obupani organist, da imajo gospod nujne opravke, da popoldne sploh ne krstijo in danes še posebno pred tretjo uro ne. Pa tudi

krog cerkve caruje zima, in na mrazu čakati ni prijetno; zato je botra prav ponižno prosila, naj se je gospod nadžupnik usmili in podeli otroku prvi in najpotrebnejši zakrament. Zdjaj bi ga bili morali videti, gospoda nadžupnika Koroseca! Stopal je trdo, da so se tresle duri, listi knjige so prestrašeni frčali izpod njegovih prstov, iz oči pa mu je švignil zdaj in zdaj tako strupen in strašen pogled, da je ženskama zastajala sapa in da ste še par dni s strahom in trepetom mislili na te grozeče bliske razjarjenega gromovnika, ki nikogar ne sovraži. Vzrok sta zvedeli šele potem. Prihodnji petek je bil nadžupnikov god, tisti dan pa je bila sredo. In že v sredo je jel praznovati svoj god... In motila in razjarila ga je podelitev prvega in najpotrebnejšega zakramenta... (Gg. nadžupnikom, župnikom, kapelanom i. t. d. svetujemo: Blagovolite naznaniti raz prižnico, da nameravate cel prihodnji teden v skromnosti obhajati svoj cenjeni god, da sprejemate samo svoje prijatelje in da v tem svetem času ne podeljete niti prvega in najpotrebnejšega zakramenta. Naš slovenski kmet živi v preskromnih razmerah in ne ve, da se morajo take malenkosti obhajati tako dolgo in pa tako nemoteno!

Poziv za sklad

da se iz njega postavi Juriju Vegi spomenik v deželnem stolnem mestu Ljubljani.

Nabiranje doneskov dovolil Nj. ekselencia g. ministrski predsednik kot vodja ministristva notranjih del ddo. Dunaj, 27. prosinca 1904, št. 393/M. J. Podpisani odbor se usoja obračati s tem pozivom na vse poznavatelje in prijatelje znanosti, pa tudi na vse cenitelje in častitelje junaških činov s prijazno prošnjo, da bi mu dejansko pomagali zbirati doneske in tako izvršiti patriotično podjetje, čigar pomen ne sega samo čez meje naše ožje domovine, ampak tudi čez meje avstrijske države.

Namen je podpisanim odboru, poskrbeti za to, da po vsem svetu znani in slavni matematik

baron Juri Vega

vitez Marije Terezije reda prejme v deželnem stolnem mestu svoje ožje kranjske domovine, v Ljubljani, dostojen spomenik in da tako domovina častno povrne, kar je že dolgo dolžna odličnemu učenjaku, vrlemu bratitelju in pospeševalcu civilizacije.

Baron Juri Vega, rojen l. 1754 v Zagorici v Moravski fari na Gorenjskem, sin nepremožnih kmečkih roditeljev, ki je pri tolništvu, kamor je prostovoljno vstopil kot »prostak-kanonik«, dosegel častno stopnjo podpolkovnika, je bil zaradi svojega izvrstnega delovanja in zaradi svojih odličnih uspehov na bojnem polju v turških in francoskih vojnah že za svojega življenja deležen obilnih in posebnih časti in odlikovanj.

Za njegova doslej ne še prekošana logaritmično-trigonometrična dela, ki so bila tudi na angleški, francoski, nizozemski in ruski jezik prevedena in izmed katerih je njegova logaritmično-trigonometrična priročna knjiga prišla že v 80. tiskatu na svetlo in se še vedno uporablja na srednjih in višjih učiliščih vseh kulturnih narodov, so ga učene akademije in učene družbe v Londonu, Berlinu, Gotingi, Pragi, Erfurtu, Mogunciji izvolile za svojega sonda.

V svojem svojstvu kot vojak, kot pripadnik staroslavne bombardirskega

kora se je izkazal zlasti v Lavdonovi vojski pred Belim gradom kot praktičnega artilerista in je odločil, da se je dne 8. oktobra 1789. vdala trdnjava Beli grad, dne 14. novembra 1793. pa je s svojim odločnim postopanjem povzročil, da si je naša vojska osvojila Fort Louis, ter je tako izvršil svoje najsijajnejše junaško dejanje, ki je bil zanj tudi odlikovan z viteškim križem Marije Terezije reda.

Leta 1800. povišan v (avstrijski) baronski stan, je bil Vega leta 1801. kot soud sprejet med deželne stanove vojvodine Kranjske.

Da se temu že v življenju toliko odlikovanemu vojaku zdaj, ko je preteklo ravno celo stoletje, odkar je padel pod zločinski roko zavratnega morilca zagotovilo hvaležen spomin na njegove velika znanstvena dela in na njegove sijajne vojaške čine in se mu tako postavi dostojen spomenik v deželnem stolnem mestu Ljubljani, se je tukaj ustanovil osrednji odbor, ki se obrača do najširših krogov z vljudno prošnjo, da bi blagovolili pospeševati materialno to podjetje.

Doneski*) naj se blagovoljno pošiljajo na adresu: Blagajnik osrednjega odbora: Gospod Ivan Kramaršič, c. kr. stotnik domobranskega polka št. 27 v Ljubljani.

Osrednji odbor za Vegov spomenik v Ljubljani:

Predsednik:

Mihael Lukanc pl. Savenburg c. in kr. polkovnik v p.

I. podpredsednik:

Oton pl. Detela

deželni glavar vojvodine Kranjske.

II. podpredsednik:

Ivan Hribar

župan dež. stolnega mesta Ljubljane.

Udje:

Jožef Anton grof Barbo, c. in kr. kamornik, c. kr. nadporočnik v rezv., deželni in državni poslanec, graščak v Rakovniku; Fr. Bezeljak, c. kr. major na Dunaju; Ivan Bizjan, dekan v Moravčah; Vendelin Colerus pl. Geldern, c. in kr. stotnik v Ljubljani; dr. Boštjan Elbert, prošt v Rudolfovcu; Oton pl. Detela, dež. glavar vojvodine Kranjske; dr. Andr. Ferjančič, c. kr. sodni nadsvetnik, deželni in državni poslanec v Ljubljani; Anton Funtek, c. kr. profesor in urednik časopisa »Laibacher Zeitung« v Ljubljani; Ludovik Marquis Gozzani, c. kr. vladni svetnik v Ljubljani; Peter Grasselli, dež. poslanec in deželni odbornik v Ljubljani; Fr. Hauptmann, c. kr. profesor v Gradcu; Ivan Hribar, deželni poslanec in župan dež. stolnega mesta Ljubljane; Fr. Hubad, c. kr. dež. šolski nadzornik v Ljubljani; dr. Rudolf Junowicz, c. kr. šolski svetnik in ravnatelj c. kr. državne realke v Ljubljani; Fridolin Kavčič, c. kr. stotnik na Dunaju, Fr. Kollmann, trgovec, podpredsednik trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani; Ivan Kramaršič, c. kr. stotnik v Ljubljani; Oskar Kunert pl. Kunersfeld, c. in kr. nadporočnik v Ljubljani; Karl grof Lanthieri, c. in kr. ritmijster izv. sl., graščak v Vipavi; Fr. Levec, c. kr. deželni šolski nadzornik v Ljubljani; Albert Levičnik, predsednik c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani; Leopold baron

*) Doneski se bodo po časopisih razglašali

Dalje v prilogi.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Drugi del.
XVIII.

Naslednjega dne, 24. februvarja, je šel Konrad že zjutraj v škofijo, da se oglasi za avdijenco pri maršalu Marmontu. V škofiji je bilo živahno vrvenje, zlasti je bilo zbranih mnogo oficirjev. Od teh je Konrad izvedel, da je maršal Marmont tisto jutro nenadoma odpotoval v Pariz.

Zvečer je nakrat ukazal, da mora biti vse pripravljeno za potovanje. Spremljata ga general Fresia in pobočnik major Lucien. Svojim namestnikom je imenoval generala barona Delzonsa.

Tako so pripovedovali oficirji Konradu skrivnostno dostavljali, da je to zadnji poskus maršalov, ohraniti si podkraljevske oblasti kot generalni guverner Ilirije.

Jako težko se je odpeljal, je zaupno pripovedoval maršalov tajnik Heim. Že ko je bil na vozu, me je poklical k sebi. Misli sem, da mi kaj važnega naroči — a kaj mislite, da je bilo?

To se ne da uganiti, je menil Konrad.

Naročil mi je, naj še danes dopoldne pošljem kar mogoče krasen šopek — gospodični Mari Damjanovi in naj ji sporočim maršalove pozdrave.

Smehljaje je prikimal Konrad in se ni prav nič čudil.

Razumela sta se dobro, je rekel Heim, ker sta dve sorodni naturi, dva sorodna značaja. Jaz bi bil svojo glavo zastavil, da maršal ne zapusti Ljubljane, da se pred odhodom ne bi spomnil gospodične Damjanove.

Ob 11. uri so se začele avdijence. Namestnik generalnega guvernerja, stari general baron Delzons, je bil nervozen mož, strog kot poveljnik, sicer pa blagega srca in demokratičnega mišljenja. Tudi kot general ni nikdar pozabil, da je sin revolucije. Zgodilo se je večkrat, da je šel v Rudolfov vinotoč (zdaj je tam Schwentnerjeva knjigarna), se vsedel med priproste vojaške ter z njimi pil in prepeval.

Ta dan je bil posebno nervozen. Sprejeti je moral že celo vrsto uradnikov in oficirjev ter slišati mnogo sladkih besedi — in to ga je vedno razburilo. Ko je Konrad stopil pred

njega in se vojaški javil, je osorno zarenčal:

Kar na kratko, gospod podkapitan. Jaz nimam časa poslušati dolgih govorov.

Konrad je odpasal svojo sabljo in ponudivši jo generalu rekel:

Prosim ekselencia za takojšnji odpust iz armade Njegovoga Velikanstva.

General je bil presenečen. Vprašal je nekoliko prijazneje:

— Zakaj?

— Zakaj se ne spodobi, da bi še dlje pripadal armadi.

— Sacrebleu — zakaj se to ne spodobi? Pojasnite mi to.

— Nečem Vas ekselencia zadrževati —

— Mordieu — kadar se gre za oficirja francoske armade imam vedno časa. Sedite in povejte, kaj da je.

Konrad je sedel in v kratkih besedah povedal, da je operna pevka Olimpija njegova žena, da se mu je izneverila in pobegnila in da dela s svojim razuzdanim življenjem njegovemu imenu sramoto.

In zato hočete stopiti iz armade? se je začudil general. Ta ženska Vas je zapustila in Vas nič več ne briga. Vi ste v časti nosili cesarsko

suknjo, Vi ste na bojišču prelivali svojo kri za cesarsko zastavo — Vaše časti ta ženska ne more omadežavati, naj počenja, kar hoče.

— Ekselencia — vzlic temu prosim za odpust. Lahko bi se dal premestiti kam drugam — lahko bi šel z armado na Špansko — ali jaz sem tu doma in sedaj ne morem proč.

— Le ostanite tu! Ta bi bila lepa, da bi vrl, častivreden mož izstopil iz armade, ker je imel s svojo ženo tako nesrečo. Ne, gospod podkapitan, jaz Vas ne odpustim iz armade.

— Ali — ekselencia — kaj poročajo drugi oficirji. Moja žena mi bo delala sramoto, ker toliko premoženja nimam, da bi jo odpravil odtod in ker je moja žena, se je tudi ne more izgnati. Oziri na druge oficirje —

— Jaz sem rekel, da Vas ne odpustim, je začel kričati general Delzons, in pri tem ostane. Imenujem Vas svojim drugim pobočnikom — iz tega bodo vsi oficirji spoznali, kako sodim o Vas. Jutri zjutraj nastopite svojo službo! Au revoir!

Še predno je mogel Konrad kaj odgovoriti, ga je general že spravil k vratom in ga potisnil v predsobo.

Konrad ni vedel, kaj naj stori.

Bal se je, da mu napravi Ljudmila kako posebno sramoto, bal se je toliko bolj, ker doslej še ni ničesar od njega zahtevala in se sploh ni zanj zmenila, dasi kot pevka pa malih odrih gotovo ni živela v dobrih razmerah.

Počasi je šel Konrad od škofije čez Mestni trg. Prišedši mimo rotovža, je videl guvernerjevega slugo, ko je v Damjanovo hišo nesel izredno velik in krasen šopek. Spomnil se je maršala Marmonta, ki je tako možato zatrl svojo vročo ljubezen do Mare. In spomnil se je Mare, ki niti trenotek ni mislila, da bi njega, Konrada, zapustila, čeprav se je med njima odprlo strašno brezno.

Počasi je šel dalje in ni zapazil, da je čez cesto veslal kurat Svetlin naravnost proti njemu, z druge strani pa je prihajal Kopitar.

Konrad — nekaj novega vam moram povedati. Tako je kurat ogovoril svojega prijatelja in segel njemu in Kopitarju v roke.

— Ali ste postali kanonik? je vprašal Kopitar.

— Oh, kaj še! Kanonik! Spodili so me, odstavili so me, v penzijo so me poslali.

— Ni mogoče!

Lichtenberg, deželnega glavarja namestnik, graščak v Jabljah; Mihael Lukanc pl. Savenburg, c. in kr. polkovnik v p. v Ljubljani; Jožef Luckmann, bankir, predsednik krajske hranilnice v Ljubljani; Karl Luckmann, ravnatelj krajske in industrijske družbe, deželni poslanec, na Jesenicah; Artur Mahr, ravnatelj trgovske šole v Ljubljani; Rudolf Mayr, c. in kr. polkovnik v Ljubljani; Maks Pirnat, realni profesor v Idriji; Fr. Povše, ravnatelj, deželni in državni poslanec, deželni odbornik v Ljubljani; Matevž Prašnikar, c. kr. podpolkovnik v p. v Ljubljani; dr. Jožef Račič, c. kr. dvorni svetnik, finančni prokurator v Ljubljani; Peter pl. Radics, pisatelj v Ljubljani; dr. Adolf Schaffer, deželni poslanec in deželni odbornik v Ljubljani; Franc Seme, c. kr. polkovnik v Trstu; Martin Škerjanec, kaplan in c. in kr. vojaški kaplan v rez. v Moravčah; Andrej Senekovič, ravnatelj c. kr. l. višje gimnazije v Ljubljani; Iva'n Sušnik, stolni kanonik v Ljubljani; dr. Ivan Svetina, c. kr. profesor l. višje gimnazije v Ljubljani; dr. Ivan Tavčar, odvetnik, deželni in državni poslanec, deželni odbornik v Ljubljani; Ivan Toman, nadučitelj v Moravčah; Jožef Tomše, c. in kr. podpolkovnik na Dunaju; Anton Učakar, trgovec in tajnik v Moravčah; Janez Velkavrh, c. in kr. nadporočnik v p., tvorničar in mestni odbornik v Ljubljani; dr. Fr. Zupane, c. kr. vladni svetnik in deželni sanitetni referent v Ljubljani; dr. Ignacij Žitnik, beneficiat, deželni in državni poslanec v Ljubljani.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. februvarja.

— **Osebnostna vest.** Deželno-sodni svetnik v Gorici gosp. Josip Milovčič je imenovan višjim deželno-sodnim svetnikom v Trstu.

— **Devetdesetletnica bi-skupa Strossmayerja.** Danes slavi veliki Slovan in iskreni prijatelj slovenskega naroda — djakovski škof Josip Juraj Strossmayer svojo devetdesetletnico. To je redek jubilej in kdor ga ukaže, je to znak, da je poseben ljubljeneč bogov. Josip Juraj Strossmayer lahko s ponosom in zadovoljstvom zre nazaj na dolgo, tri generacije obsegajočo dobo narodu in domovini posvečenega, plodonosnega delovanja. Strossmayerja je nekdanj sila zvezda sreče, obetajoča mu sijajno bodočnost, treba bi bilo iztegniti samo roko po njej in se odpovedati svojim idealom. Toda Strossmayer ni hrepenel po visokih dostojanstvih in po milosti carski, ni si želel kardinalskega bagera, ostal je trdnj in neizprosno mož jeklen, ki se je z odločno vztrajnostjo boril za teptana prava rodu svojega vsikdar in napram vsakomur. Trepetal ni pred nikomur in se je z vso sebi lastno elekvenco zavzel za svobodo vesti celo na Vatikanskem koncilu. Dasi se je potem podvrževal pravoreku o papeževi nezmotljivosti, vendar bo zgodovina zabeležila njegovo ime kot enega izmed tistih maloštevilnih cerkvenih dostojanstvenikov, ki so si upali

— Res je! Štiri krajcarje imam penzije na dan — pa maševal bom pri frančiškanih.

— Meni se zdi, da ste celo prav zadovoljni, je menil Kopitar.

— Seveda sem zadovoljen. Zdaj bom vsaj v Ljubljani.

— Zakaj pa so Vas penzionirali, gospod kurat, je vprašal Konrad.

— Zato, ker sem škofa Riccijs razžalil. Zadnjič sem hodil za vodo in premišljeval, kje bi kaj denarja dobil. Nakrat vidim škofa pri oknu. Stoj, sem si mislil, danes mi mora ta pomagati. Ko me je škof zagledal, se je hitro obrnil od okna, a jaz sem ga bil natančno spoznal. Šel sem v semenišče, a sluga mi je rekel, da škofa ni doma. Takrat pa me je popadla jeza in dejal sem slugi: »Recite milostnemu škofu, naj drugič, kadar pojdejo z doma, ne puste svoje slovske glave na oknu«. Vidite in zato so me penzionirali.

— In zdaj?

— Zdaj stanujem pri stari gosposdični Schmutzenhaus in sem prav zadovoljen. — In pomembno pomežikuj je dostavil kurat: Tik mene stanuje krasna ženska — gledališka pevka Olimpija.

digniti svarilni svoj glas proti duhá moreči omejitvi osebne svobode vernikov po rimskem papežu! Za to je ostal Josip Juraj prosti škof in njegovih prs ne krasé cesarska odlikovanja! In naj mu ne bože žal! Te visoko odtehta hvaležnost in ljubav naroda hrvatskega, kateremu je posvetil svoje življenje! Tudi nam Slovencem se je izkazal vselej dobrega prijatelja in veledušnega dobrotvora. Zato mu tudi mi kličemo ob devetdesetletnici: Na mnogaja ljeta!

— **Hrvatski akademiki v Ljubljani.** Obisk hrvatskih akademikov v Ljubljani je prelep dokaz srčne vzajemnosti, ki spaja Slovence in Hrvate. Za časa, ko je šel hrvatski narod v boj proti tiranstvu bana grofa Khuena, je tudi Slovence zavrela kri in prišlo je do velepombnih manifestacij slovensko-hrvatske vzajemnosti. Sedaj so prišli hrvatski akademiki v Ljubljano, da Slovencem izrazijo zahvalo za omenjeni nastop, in prepričani smo, da so mladi akademiki v tem slučaju tolmači čutil vsega hrvatskega naroda. Hrvatski akademiki so bili sprejeti tako presrečno, kakor se sprejme samo ljube brate in upamo, da jim ostanejo dnovi, ki so jih prebili med nami, v prijaznem spominu. — Včeraj popoldne ob 2. uri, torej kmalu po prihodu hrvatskih dijakov, je bil v »Narodnem domu« skupni obed, ki so ga gostom priredile slovenske dame, zvečer pa je bil v veliki dvorani »Nar. doma« koncert, kateremu je sledil ples. Občinstva se je kar trlo; mnogi niti v dvorano niso mogli in so morali ostati na stopnišču, dokler ni bil koncert končan. Predno se je začel koncert, je gospa dr. Tavčarjeva s primernim ogovorom v imenu narodnih dam izročila hrvatskim akademikom diplomo, s katero je akad. društvo »Mladost« sprejeto med pokrovitelje družbe sv. Cirila in Metoda. Gospe dr. Tavčarjevi so hrvatski akademiki izročili krasen šopek. Koncert je vse udeležnike prav prijetno iznenadil. Zbor šteje kadih 30 članov. Priznati se mu mora, da je pevski material jako dober in da so vsi pevci izborni izsolani. Vsi zbori, katere so peli hrv. akademiki, so bili odlično izvedeni in je pevovodji g. stud. iur. Stražnickemu le čestitati. Ta tamburaški zbor pod vodstvom g. Horvata se je znamenito obnesel. Slišali smo v Ljubljani že mnogo jako izvežbanih tamburaških zborov, a hrvatski akademiki so vse prekosili. Občinstvo je hrvatske akademike odlikovalo z burnimi izrazi priznanja. Ali kaj priznanje — to je bila najpresrečnejša, iz vročih src prihajajoča manifestacija slovensko-hrvatske skupnosti, ki je dosegla svoj vrhunec, ko so tamburaški udarjali iz hrvatskih in slovenskih pesmi zloženi venec »Slovenec in Hrvat«. Po plesu je bil za hrvatske akademike po naročilu župana Hribarja pripravljen bogat buffet, v tem ko se je v dvorani razvil živahen ples. Že dolgo ni bilo na nobenem plesu toliko dražestnih plesalk in neutrudnih plesalcev, kakor sinoči. Med plesalci so bili posebno vneti hrvatski akademiki in delal se je že dan, ko se je v veliki dvorani — še vedno plesalo. — Danes ob 11. dopoldne je bil za hrv. akademike v »Narodnem domu« prirejen zajutrek. Končuj svoje poročilo moramo še pohvalno omeniti restavraterja g. Kendo, ki je res izborno poskrbel za ljube goste in zasluzi za svoj trud toplo pripoznanje.

— **Moška beseda.** »Učiteljski Tovariš« piše: »Sedaj pošiljajo »Domoljuba« tudi na Koroško, da bodo še tam podpihovali umirajoče slovensko ljudstvo proti slovenskemu učiteljstvu. Iskreno nam je žal, da je celovški »Mir« padel tako nizko, da ponuja to smrdljivo hrano svojim bralcem in tako pomaga raznašati obrekovanje poštenega in delavnega učiteljstva preko domačih meji! Naša čast zahteva, da proti temu protestujemo! Ako ne bodo v Celovcu uvaževali našega glasu, bomo pri morani, da zabrenkamo na druge strune, katerih glas bo vzdignil vse

naše napredno učiteljstvo z mogočno vojsko proti ljudem, ki nimajo posla samo pri »Miru«, nego tudi kje drugod. Klerikalizem razdira in uničuje vse, kar ni z njim, takisto bomo morali začeti tudi mi in bomo razdirali in uničevali vse, kar je v zvezi z njim in kar nam krade ime, čast in zaslužek! Somišljenikov nimamo samo na Kranjskem, Štajerskem, Primorskem in v Istri, imamo jih tudi na Koroškem, torej bo naše delo lahko! Torej: aut — aut!«

— **Promocija.** Pravni praktikant pri deželnem sodišču v Graecu g. Štefan Šagadin bo jutri na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava.

— **Vojaška vest.** Podpolkovnik Robert Lutschounig je premeščen od 26. bramborskega polka (Mariber) v Ljubljano k 27. bramborskemu polku.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Danes se poje na čast hrvatskim gostom hrvatska opera Jos. Mandića v 2 dejanjih s prologom in epilogom »Peter Svadić«. — V soboto Govekarjeva narodna igra s petjem »Deseti brate«. — Prihodnji teden se poje Meyerbeerova opera »Africanka«. — Drama študira sedaj dve veliki in krasni noviteti: »Monno Vanno« M. Maeterlincka in »Vstajenje« L. Tolstega.

— **Poročil se je** g. Lovro Benedit v Selcih z gospo. Franjo Rantovo (Miaarjevo) iz Dolenje vasi. Bilo srečno!

— **Splošno slovensko žensko društvo** je imelo v nedeljo 31. pr. m. svoj občni zbor. Nevtrudna predsednica gospa Franja dr. Tavčarjeva je pozdravila z radostjo veliko število članic in članov, ki so dokazali s tem, da so se udeležili v tako velikem številu občnega zbora, da je zanimanje za to društvo neizpremenjeno. Spominjala se je nadalje umrle članice g. Ivanke Žnidaršič, ki je vedno delovala za napredek društva, potem gosp. Dragotina Žagarja, po katerem je podovala društvo lepo knjižnico, in prof. Simona Rutarja, ki je podaril društvu veliko vrsto dragocenih knjig. Kakor prejšnje leto, je delovalo društvo tudi letos za napredek slovenskega ženstva. Priredilo je šest javnih predavanj; predavali so: vseučilišni prof. g. dr. V. Šerel (dvakrat), g. dr. Tomišek, g. prof. R. Perušek, g. Z. Jelovšek-Kvedrova in g. Anton Kuder. Društvo je imelo tudi običajne svoje sestanke ob čaju, na katerih so predavale gđne: A. Kadivčeva, Ernestina Jelovškova in T. Hubmajerjeva. Lepe zasluge za društvo si je pridobila gđ. T. Hubmajerjeva tudi s tem, da je otvorila kurz za risanje krojev, v katerem je podučevala povsem brezplačno ter dosegla kot prava strokovnjakinja najlepše uspehe. Na ta način dobljeno svoto 54 K 8 vin. je porabila društvo za nakup knjig. Bodi izrečena gđ. Hubmajerjevi iskreno priznanje in zahvala za njeno izredno požrtvovalnost. 18. novembra 1903. je otvorilo društvo tudi trgovski tečaj, ki bo trajal 4 mesece in v katerem podučuje g. Ant. Kuder. Na prošnjo koroških rodoljubov je priredilo žen. slovensko društvo veselico, ki je donesla od povodnjih prizadetim Korošcem 500 K. — Društvo je imelo preteklo društveno leto 1054 K 73 vin. dohodkov in 636 K 88 vin. stroškov, prebitka je torej 417 K 85 v. — Posebno zahvalnost je dolžno društvu gospodu županu Iv. Hribarju, ki je prepuštil dobrohotno dvorano v »Mestnem domu« v svrhu predavanj ter g. ravnatelju višje dekliske šole, L. Požarju, za prepustitev prostora, da je moglo otvoriti društvo dva kurza. Poleg tega so podpirali društvo tudi mnogi drugi dejanski ali gmojni, zlasti je omeniti sledeče gospe in gospe, ki so darovali društvu lepo vrsto knjig: Gospe F. Čudnova, Fr. dr. Tavčarjeva, M. Plantanarja, M. Jesenkova, Jos. Vidmarjeva, Lea Knezova, Marija Žužkova, Marija Kobetova in Mar. Drogenikova; nadalje gđne M. Krašovic, R. Vasič in J. Stor, gosp. J. Bonač ter uredništvo »Zvončka«. Tvrda g. Naglasa pa je podarila društvu zopet novo polico za knjige. Knjižnica se je izdatno pomnožila z zapuščeno pokojnega rodoljuba Dragotina Žagarja; poleg tega je kupilo društvo tudi knjižnico prof. S. Rutarja, ki obsega večinoma znanstvene knjige. Na predlog g. Ide Orožnove so bile voljene v odbor soglasno sledeče gospe in gospodične: Franja dr. Tavčarjeva, predsednica, Berta dr. Trillerjeva, podpredsednica, Minka Govekarjeva, tajnica, Ant. Kadivčeva, blagajničarka, Mar. Peruškova, knjižničarka; nadalje njih namestnice gpe. in gđe: Jos. Vidmarjeva, Jos. Kajzel, Fani

Orožnova, Margareta Zupančičeva, Mar. Paulinova, Iv. Mayerjeva in Jos. Podkrajškova. Preglednici računov sta gg. Minka Jebačičeva in Jos. Čudnova. Razsodišče: g. Hedviga Šubičeva, g. Fernanda dr. Majaronova in g. Berta dr. Hribarjeva.

— **Predpustna kronika.** Letošnji predpust je v Ljubljani povsod živahen. Kurent se primerno slavi ne le po društvi nego tudi po vseh večjih gostilnah. Veselica uslužbencev električne cestne železnice se je v ponedeljek zvečer na starem strelišču zelo povoljno obnesla. Plesalo se je do ranega jutra, društvena godba je neumorno svirala in žela obilo pohvale. Obiskal je veselico med drugimi tudi gospod župan Hribar. Kakor čujemo, je bil tudi finančni vspeh te zabave kaj povoljen. — V hotelu Grajsar je priredil gospod restavrater De Schiava v ponedeljek zvečer plesni venček v velikem obsegu, ki je bil tako mnogobrojno obiskan, da je moralo več gostov zaradi pomanjkanja prostorov oditi. Pijača, postrežba in kuhinja so bile izborni, in so gostje se pri tej veselici izborni zabavali in se o njej zelo pohvalno izražali. In zato tega vrlo narodnega gostilničarja vsem domačinom in tujcem toplo priporočamo. — V Puntigamski pivnici sta priredili v ponedeljek večer društvi »Triglav« in »Lipa« za Macedonce dobrodelno veselico, ki je vkljub konkurenci istotako dobro vepela. Priponitni nam je še, da se je pri eni kot drugi zabavi bilo tudi dokaj tujcev, ki so se dobro zabavali: Ljubljana je torej jela tudi v tem oziru napredovati.

— **Pokroviteljstvo trgovskega plesa,** ki ga priredi slovensko trgovsko društvo Merkur v soboto dne 6. februarija v veliki dvorani Narodnega doma, so prevzele blagodne gospe: Roza dr. Bleiweisova pl. Trsteniška, Berta dr. Hribarjeva, Lea Knezova, Ana Lenarčičeva, Ferdinand dr. Majaronova, Franja dr. Tavčarjeva, Fani Urbančeva. — Vstopnice za trgovski ples se dobe proti izkazu vabila v trgovinah trdk Gričar & Mejač in J. Lozar v Ljubljani.

— **Avstr. društvo železniških uradnikov** priredi 13. t. m. družinski večer s petjem, šalji-vimi prizori in plesom, ter prosi gospe članice, da se tega večera polnoštevilno udeležijo. Podrobnosti bodo razvidne iz povabil, katera se v kratkem razpošlajo.

— **Iz Šiške** se nam piše: Vodnikova beseda odlikovala se je zlasti, ker sta ji poklonila dva pesnika svoja dela. Mladi g. C. Golar in nestor g. Josip Stritar. Prvega prolog je vznešen in zložen v krasni obliki, drugi pusti V. Vodnika v imenu vseh v Eliziju zbranih slovenskih pravkov po nebeškem telefonu pozdravljati svoje rojake Šiškarje in Čitalnico v kaj ljubkih vezanih besedah. Oba umotvora prednašal je g. P. Drenik in žel za deklamacijo zasluženo burno zahvalo. Pevski zbor pod vrhim vodstvom g. Karola J. je moral Nedvedov »Venec slovenskih pesmi« ponavljati. Rešil je obsežno skladbo čisto, gladko in fino ter dokazal vesel napredek. »Vinsko poskušajo« so predstavljali gg. Burger, Mohar, Kostanfel in Škarjovec ter so nelahke naloge nepričakovano dobro igrali in peli. Zanimivi vsposed spolnoplevala je vojaška godba. Skupni utis besede se je zrealil v izredni živahnosti in zadovoljnosti v blesteče ozalšani dvorani zbrane družbe, med katero je nabral 4 letni Novak v šparoveček za Ciril-Metodovo družbo 6 K 40 vin.

— **Iz Kamnika** se nam piše dne 3. t. m.: V planinskem raju — — — Še drhti naša duša pod čarobnimi utisi pretekle noči. O, nepozabne ure osrečujoče radosti, minule ste, a ostal je nam spomin, sladak in neizbris. Sinoči so se vsi prostori naše narodne čitalnice spremenili v dehte gozdni gaj, ki je preveval tak čvrst vzdih, kakor da bi prihajal dol z naših planin, kojih verne slike so krasile okna plesne dvorane. In ta kras je vstvarila umetniška roka g. Sadnikarja. Cel roj drznih planinskih ptičev sta gg. Fišer in Kenda spustila v ta gaj, ko jega krasoto so prišli občudovat z dovoljenjem gospe Kecalnove celo škrti iz zdravniškega parka. V planinskem raju je bil zveličanec nebroj brez razlike vere in narodnosti ter političnega mišljenja. Kaka tolažba za grešnega zemljana! Videli smo in občudovali mile planinske vile, šegave škrteljne, častitljivega puščavnika, vitko jelko, nedolžnega »angelička«, elegantne zastopnike in zastopnice planinstva, bujno Tirolo, ponosno Gorenjko itd. ter se divili krasoti dveh potomk temnopoltih Indijcev v spremstvu od princezinje Chimay odslavljenega Riga. — Nihče ni pozabil pozvoniti in povprašati pri Antonu Puščavniku po svoji bodoči sreči. Vsa se je od njega vračala s smehom zadovoljnosti. Vse je šlo po volji. Cel mestna godba je

storila svoje. Ko je pa o polnoči utihnila, da so si rajski prebivalci nekoliko oddahnili, pojavile so se ljubke prikazni planinskih vil, pod vodstvom škrtala skladatelja g. E. Adamiča. Zazvenela je njegova, tej noči posvečena krasna pesem. Vse je bilo očarano, ko so se polegli zadnji, mili akordi, zagrmel je burčen aplavz vaenakrog. In zopet godba zadoni. Terpsihora pa združi svoje otroke v vstrajno kolo. Zbrana je bila mnogoštevilna, odlična družba z zastopniki uradništva in cvet meščanstva, na čelu mu naš vrli gosp. župan. Le prehitro je minula noč in iz planinskega raja je nas pregнал plamteči svet rumenooopasane zore.

— **Idrijska planinska podružnica** priredi v čitalniških prostorih v Idriji dne 6. t. m. prvi izlet s petjem in godbo na citre, harmonike, fagot, pretl in škant k Češki in Krjavljavi kočni na triglavsko pošto in skozi planinski muzej v Joštarsko oštarijo. Za to prvo veselico idrijske podružnice »Slov. plan. društva« se kaže v mestu pa tudi v okolici veliko zanimanja. Začasni odbor podružnice se resno potrudil, da ustreže cenjenim gostom v vseh ozirih, bodisi kar se tiče res prave nepriljene zabave, ali kar se tiče točne, cenene potrebe. Z obžalovanjem pa mora začasni odbor podružnice pribiti dejstvo, da so se našli gotovi ljudje, ki neprestano rujejo proti planinski veselici in trosijo o njeni prireditvi vsakovrstne laži. Veselica se vrši brez vstopnine, da se omogoči pristop tudi neimovitim slojem; to kaže tudi napis na vabilih: da je vstopnina le dobra volja, katere naj vsakdo prinese obilo sabo. Dotični zlobneži pa govore okoli, da se bo pobirala visoka vstopnina. Pripovedujejo tudi, da bo vse strašno drago, da se bodo gostje drli. To je zopet laž. Vse se bo prodajalo po navadnih cenah, le pivo se bo točilo 2 kr. (4 h) dražje. Vkljub temu je pričakovati, da se zbero na tej veselici vsi tisti ki hočejo preživeti en večer v domači, preprosti zabavi, in tu je dobrodošel vsak, bodisi gospod, rudar, kmet ali delavec. Vsem, ki so radi dobre, židane volje, kličemo: na veselo svidenje 6. februvarja zvečer.

— **Iz Planine** se nam piše: Naša pred štiridesetimi leti ustanovljena čitalnica bi bila kmalu že drugič zaspala. Vendar pa se je našlo par »grdi« liberalcev, ki so jo zopet vzdramil in postavili na trdne noge. Pri zadnjem občnem zboru dne 30. januarja t. l. je bil izbran nov odbor, ki nam je porok, da bo to narodno društvo tudi v bodoče živelo in se razvitalo. Voljen je bil namreč predsednikom Josip Bénédek, podpredsednikom Ivan Modrijan, tajnikom Franc Chlauka, blagajnikom Alojzij Gartner, odbornikom pa Anton Laurič, Franc Mejak in Mihael Verbič. Ker radi prekratkega časa čitalnica letos ne more prirediti društvene veselice, priredé »Planinski krokarje« predpustno zabavo, h kateri že danes vabijo vse, ki hočejo prebiti par uric veseli med veselimi.

— **V Postojni** se je vršil dne 2. svečana t. l. običajni čitalniški »Vodnikov večer«. Novi čitalniški odbor iznenadil nas je s svojim izbornim pevskim zborom, za katerega ima g. Josip Verbič glavne zasluge. Gg. pevci zapeli so nam kot uvod Hajdrhovo, »Jadransko morje«, na kar je sledil kot druga točka F. Juvanc »Pastire«, moški zbor z baritonci in tenorsolom. Naš priljubljeni šolski vodja g. Ferdo Juvanc, ki je to svojo skladbo sam dirigiral, žel je obilo zasluženega priznanja. Pesem »Pastira« se je pela dosedaj le v Celju, v Kamniku in danes prvič v metropoli Notranjske, v Postojni, v skupni domovini pesnika Vilharja in skladatelja Juvanca. Želimo in upamo, da g. Juvanc glasbenega polja ne bo zapustil, pričakujemo nasprotno od njega še mnogo lepega. Petje je bilo vzorno ter zaslužilo posebno zahvalo g. Verbič kot pevovodja, in pa solista gg. Janko Jež in Fran Dietrich. Pozneje razvil se je živahen ples, ki je trajal do ranega jutra. Posebna zahvala mora se izreči novemu čitalnišnem odboru, ki je vkljub raznim zaprekam vendar priredil ples, kateri je primeroma z drugimi čitalniškimi veselici jako dobro obiskan. Naj tudi zanaprej velja deviza novega odbora: Združenimi močmi v slogi!

— **Poročil se je** g. Dragotin Val, notarski sollicitator v Ilirski Bistrici z gospico Pepino Čermakovo. Čestitamo!

— **Celjsko nemštvo slabi.** Zveza trgovskih uslužbencev za nemške planinske dežele je imela dosedaj svojo podružnico v Celju. Toda celjski nemški trgovski uslužbenici so bili z osrednjo organizacijo tako nezadovoljni, da so na občnem zboru pretečen nedeljo izdali parolo »proč od Gracaa!« Predsednik podružnice je sam tožil, da zveza ni izpolnila danih obljub, da se ni ozirala na želje in pritožbe svoje celj-

ake sestrice, na njene pismene vloge se ji ni niti zdelo vredno odgovarjati. Občni zbor je z veliko večino sklenil, da se podružnica razpusti.

— **Dovtje na račun župana Orniga.** »Sramežljivemu« ptujskemu županu je priredila mestna otročad po zopetni izvolitvi »sijajno« bakljado. Mestna godba je igrala pred županovo pekarijo Ouver-turo »Wenn ich ein König wäre« (Ako bi bil kralj). In župan se je sramežljivo smejal ter dolgovestno zahvaljeval, ne da bi bil razumel dovtpje, da je — kralj prest.

— **Bratno društvo „Edinost“ v Središču** priredi v nedeljo, dne 7. februarja v šolskih prostorih ob 6. uri zvečer gledališko igro »Deseti brat«. Cene prostorov: sedeži po kroni, stojišča po 40 vin.

— **Gornjegrajsko učiteljsko društvo** zboruje v nedeljo, dne 7. t. m. pri Sv. Frančišku v šolskem poslopju ob 10. uri dopoldne. Zavaljo nujnih zadev je pričakovati, da pridejo vsi člani. Glede skupnega kosila — pri Moserju — se je pravčasno zglasti pri Ksaverijanskem g. nadučitelju.

— **Pri Avčah** se je pripetila velika nesreča pri gradbi na novi železnici. V tunelu je ena mina udarila nazaj, da je vrglo kamenje v zrak ter se je utrgala zemlja. Poškodovanih je šest, eden je mrtov. Vse je bilo tako hitro, da ni bila mogoča nikakva pomoč.

— **Obesil** se je v Št. Andražu 51 let stari Jožef Marušič. Marušič je bil delaven in priden mož, živel pa je v nesrečnem zakonu z drugo ženo, dočim je bil s prvo srečen. Vedne neveselosti v družini so gnale moža v smrt.

— **Samomor.** Dne 31. prosinca t. l. obesila se je v Dol. Hotiču slaboumna Jožefa Golob iz Save doma. Že dva dni prej je nameravala izvršiti samomor, a so domači ljudje to preprečili.

— **Prvo koroško tamburaško društvo „Biserica“** priredi s sodelovanjem slovenskih rodoljubov in pevskega zbora »Dravec« iz Glinj v Celovcu v torek 9. t. m. v dvorani »Masslgarten« (St. Veiter Ring) predpušno veselico.

— **Društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov „Sava“ na Dunaju** ima svoj V. redni občni zbor 5. februarja ob 7. uri zvečer v društvenih prostorih. Svobodomiselni gostje dobro došli!

— **Društvo „Vesna“ na Dunaju** priredi svoj V. redni občni zbor v petek, 5. februarja 1904 v restavraciji Richter, III. Rennweg 1. Slovenski gostje dobro došli!

— **Društvo „Zvezda“ na Dunaju** priredi v nedeljo 7. februarja v dvorani »Zum Regensburgerhof«, I, Sonnenfelsgasse 2 zabavni večer.

— **Trgovski ples v Trstu.** Trgovsko in izobraževalno društvo v Trstu priredi v nedeljo, dne 7. februarja v sijajno okrašenem in razsvetljenem gledališču »Goldoni« (preje »Armonia«) trgovski ples. Sviral bo popolni orkester pešpolka št. 97. Prosi se priti v plesni toaleti. Čisti dobiček je namenjen za trgovsko šolo. V svojem povabilu pravi odbor: Trst ne bi bil to kar je, ne bi bil veliko bogato mesto, ako ne bi imel trgovine. Trst bi bil brez trgovine pozabljeno ribiško mestice, za katero se ne bi nikdo zmenil. Kljub temu imamo v velikem trgovskem emporiju ob Adriji malo zakonito mestice in to mestice sestavljamo ravno mi tržaški Slovenci in Slovani sploh. Mi smo bili tu že prej nego drugi narodi, vendar pa nam neprestano pravijo, da smo tuji. In zakaj? Zato, ker smo tuji po duhu. Vse okoli nas se nervozno giblje, peha in tekmuje, v zavesti, da živi v dobi elektrike, v velikem trgovinskem emporiju. Le tržaški Slovani gledajo, z malimi izjemami, topo in skoraj povsem brezbržno na silni napredek, ki se kinematografično pred njimi razvija. Vzdravimo se! Skrajni čas je, da se poprimemo pravega orožja, s katerim moramo braniti lastno eksistenco. In v Trstu je to edino trgovina. Vsa naša prizadevanja ostanejo brezuspešna, ako ne spoznamo, da je v Trstu le trgovec gospodar! In trgovec — po kakih poti naj hodi? Dandanes je posebno v trgovini treba ogromne inteligence in energije, ako se ne bo podlež konkurenci. Do potrebne množice inteligence in energije pa je mogoče dospeti le potom združevanja. In ravno to nalogo postavilo si je naše društvo. Isto je v kratki dobi svojega obstanka doseglo že lepih uspehov, a še večje in boljše doseže, ako bo imelo zavest, da so na njegovi strani simpatije vsega tržaškega Slovanstva in posebno slovenskih trgovskih slojev. Te simpatije pridejo najprimernejše do izraza na sijajnem trgovskem plesu, ki se bo vršil dne 7. februarja v gledališču Goldoni.

— **Mednarodna panorama** Brezdvomno najlepša izmed vseh dosedanjih serij je razstavljena ta

teden. Francosko morako obrežje (Riviera) je brez konkurence med svetovnimi prirodnimi krasotami. Ni čuda, da se tja atekajo vladarji, knezi in milijonarji. Saj pa mora biti res raj na zemlji za tistega, ki more živeti v teh čarobnih mestih med večnim zelenjem pod milim pomorskim zrakom. Nizza, Mentone, Monaco, Cannes, Monte Carlo, to so slikovite skupine takorekto samih vil sredi parkov, na vratolomnih deroih in nad pljuskajočimi morskimi valovi. Človek se le težko odtrga od očarajočih prizorov.

— **Odhod „Narodne čitalnice“ v Ljubljani** nam naznanja, da bo de v soboto, dne 6. februarja čitalniška bralna soba zaradi priprav za trgovski ples izjemno odprta le do pol 8. ure zvečer.

— **Zdravstveni napredek.** Ljubljana, ki spada med moderno urejena mesta, se ponaja zopet z zdravstvenim napredkom. Avtomatno reklamno podjetje F. Nučič, Ljubljana, Privoz št. 3. je postavilo v mnogih javnih prostorih na Kranjskem patentovane varstvene avtomate za kloset-papir. Ta naprava bo občinstvu gotovo ugajala in se mora iz zdravstvenega stališča najtopleje priporočati. S temi avtomati je združeno inmeriranje, katerega so se že poslužile naslednje tvrdke: Ernest Sark, modna trgovina; B. Schmelzer, tovarna stolov; L. M. Eker, vodovodni instalater; Iv. Jax & sin, zaloga šivalnih strojev; Fran. Kaiser, puškar; R. Weber, zaloga gramofonov; A. Barle, krojač; Fr. Lipovž, mizarški mojster; Fr. Ziller, tovarna kisa; Iv. Kostev, manufakturna trgovina; Brata Eberl, trgovina z barvami. Cenjene bralce opozarjamo na današnji inserat.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču. 1) Jera Reblek, posestnikova žena v Bašlju je Jožefu Cudermanu kateremu je zmanjkala srebrna ura z verižico in ki jo je vzel njen sin Janez, in ko se je odkrila tatvina prigovarjala, da naj pred sodiščem izpove, da je uro izgubil, in da verižica ni njegova, češ »saj se v kan celiji žihar laže«. Pripomnila je še, da če bo tako govoril, mu bo uro plačala. Obsojena je bila zaradi hudodelstva goljufije na 4 tedne ječe. 2) Helena Žmitek, posestnika hči v Nomenju je vzela iz zaklenjene hiše Martina Kogoj 25 klobas, 5 kil zaseke 3 kose suhega mesa in 3 K gotovine dalje iz zaklenjene hiše Frančiške Stare star cekin in in tri funte zaseke; obsojena je bila na 4 tedne ječe. 3.) Anton Paulin, prisiljenec v tukajšnji prisilni delavnici je letos 15. prosinca na Savi kjer je bil na delu, opozarjen po pazniku, da mu ni dovoljeno svalčice pušiti, zgrabil paznika večkrat za prsa, na to zgrabil lopato in mu z njo grozil, da ga bo ubil. Sodišče ga je hudodelstva javne sile krivim spoznalo in ga obsojilo na 18 mesecev težke ječe. 4.) Andrej Juhant, dninar v Hrušici je prišel 6. prosinca opoldne v Kobetovo prodajalno nekoliko vinjen razgrajati. Ko mu je Koba rekel, da naj se odstrani ker pri njem ni gostilna, kričal je obdolžen nanj in roke vihtel, rekoč: »še nocoj bo vsa hiša v luftu, ti boš pa moral iti za šleparja delat.« Bilje zaradi nevarnega pretenja obsojen na 3 mesece težke ječe. 5.) Ignacij Šubic, pek, nazadnje v Trstu, je zakrivil več tatvin; tako je na Bukovem vrhu Antonu Kržišniku iz zaklenjene skrinje vzel suknjo, njegovi ženi 4 rute in 3 K 60 v. gotovine, v Podvrhu je Gašperju Urhu ukradel kos kotenine, v Gornji Želini je izmaknil iz zaklenjene skrinje Janezu Peternelju 4 K 20 v. gotovine, njegovi ženi 3 krila, 3 jopice, ruto, ogrinjalo 5 svinlath in 6 volnenih rut itd. Dokazalo se mu je tudi, da se je brez dela in opravka potepal okoli. Obsojen je bil na 5 mesecev težke ječe.

— **Tujci v Ljubljani.** Meseca januarja 1904 došlo je v Ljubljano 2267 tujcev, za 81 manj, ko prejšnji mesec. Od teh se je nastanilo v hotelih: Pri »Slonu« 704, pri Malču 366, pri »Lloyd« 231, pri »Južnem kolodvoru« 147, pri »Štruklju« 73, pri »Grajžarju« 71, pri »Bavarskem dvoru« 94, pri »Avstrijskem cesarju« 73, v drugih gostilnah in prenočiščih 508.

— **mlada goljufica.** Pred dnevi je prišla k župniku St. neka mlada deklica, ki je rekla, da jo je poslala gospa F. S., naj ji da 20 K. Župnik je bil dovolj previden, da ni deklici izročil denarja, marveč je šel sam k omenjeni gospe, kjer se je prepričal, da ga je dekle hotelo ogoljufati za denar.

— **Konji splašili** so se včeraj na Elizabetni cesti Turkovemu hlapcu Mihaelu Možini, stanujočemu na Sv. Petra cesti št. 74, in mu ušli. Hlapec je padel z voza in se precej pobil. Konje je vjel na Poljanski cesti tapetnik Karol Dostal.

— **Tatvina.** Profesorju dr. M. Mandlnu na Tržaški cesti št. 33 je bilo iz podstrešja in iz kuhinje po-

kradene več obleke in perila, katero je bilo zaznamovano s črkama M. B.

— **Izgubljenje reči.** Strugar Matija Pleško, stanujoč v Hrenovih ulicah št. 12, je 1. t. m. na poti od Mestnega trga do tobačne tovarne izgubil srebrno uro.

— **Predpuštna plesna maskarada** se vrši v Rožni dolini v nedeljo, dne 7. februarja t. l. Začetek ob 5. uri popoldne. Godba na lok.

— **Meteor, mesečni pregled.** Minoli mesec prosinca je bil suh in mil. — Opazovanja na toplomeru dajo povprek v Celzijevih stopinjah: ob sedmih jutraj —1.6°, ob dveh popoldne +0.8°, ob devetih zvečer —0.6°, tako, da znaša srednja zračna temperatura tega meseca —0.5°, za 1.8° nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dajo 739.5 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 3.5 mm nad normalom.

— **Mokrih dnij** je bilo 9; padavina, dež in sneg, znaša 31.2 mm. — Med vetrovi je severovzhodni daleč presegal druge; proti sredi meseca nastopila sta zahodni in jugozahodni veter s precejšnjo močjo ter vzela zemlji belo odejo do cela.

— **Hrvatske vesti.** Vzor rodoljuba V. Varaždinu je v ponedeljek umrl bivši opozicijski poslanec Ivan Petrović Pokojnik je velik del svojega okoli 2 milijona znašajočega premoženja sporočil zakladu za ustanovitev medicinske fakultete na zagrebškem vseučilišču, za družbo sv. Cirila in Metoda in za razne druge narodne in rodoljubne namene. Čast takemu rodoljubu! — Stepan Radić v avdienci pri cesarju. Pred kratkim je sprejel cesar znanega hrvatskega narodnega bojnika Stepana Radića, ki je bil lani radi političnih pregreškov obsojen na 4 mesece in je vsled tega izgubil ustavne pravice za 5 let. Radić je cesarja prosil, da bi ga oprostil posledice te obsodbe. Nevtrastni Radić je napram cesarju naglašal, da govori njemu kot Hrvat, kot Slovenin kot človek. Fran. Josip mu je prijazno rekel: »dobro, dobro, vsled česar se sklepa, da bo Radićeva prošnja uslišana. — Predsednik hrvatskega sabora Vaso Gjur-gjević bo de, kakor listi poročajo, odstopil in se vrnal v zasebno življenje. — Afera Jagodić-Fischer. Preiskava proti tehniku Pavlu Jagodiću, kateri je izmaknil Tereziji Fischer na Ribnjaku v Zgrebu preko 80.000 kron, je končana in je že sestavljena obsežna obtožnica, katera se bo de de dni vročila Jagodiću.

— **Ameriške novice.** — Slovenski slikar na ameriški razstavi. Država Kolorado je sprejela v svoj oddelek na razstavi v St. Louisu tudi lepo oljnat sliko slovenskega slikarja A. Tomana. Slika predstavlja črnogorskega kneza Nikola. — Zaprtje cerkve. Stavbna komisija v Čikagu je zaprla osem cerkev, ker niso zgrajene po stavbenem redu ter bi bila velika nevarnost, ako bi nastal v cerkvi požar. — 114letni ženin. V Pasaiu N. J. se je poročil 114letni George Udell z 22letno židinjko Rebeko Wodski. Oženil se je, ker je imel dosedaj same hčere, pa se mu ljubi potomca.

— **Najnovejše novice.** — Zopet dvorna afera. Nadvojvoda Josip Ferdinand, brat Leop. Wölflinga, se je zaljubil v lepo hčerko dunajskega restavraterja Mitzkota ter se hoče z njo poročiti. Seznani sta se na Vrbskem jezeru. — Neredi pri italijanski vojni mornarici. V parlamentarnih krogih vlada veliko razburjenje zaradi neštetihi nerednosti pri vojni mornarici. Leto in leta se je erar sleparijo s slabim materijalom. Arzenal v Benetkah je skrajno zanemarjen. Te dni bi bila morala odpluti vojna ladja »Cribano« v Severno Ameriko, toda bila je skrajno zanemarjena. V parnem kotlu so se bile vgnezdile miši.

— **Operni trust v Italiji.** S pomočjo za umetnost zavzetih bogatašev se je ustanovil trust, ki bo prirejal velike opere po Italiji. Trust ima kapitala nad 1 milijon lir.

— **Češki visokošolski tečaji na Dunaju.** »Češka beseda« na Dunaju priredi za dunajske Čehe visokošolska predavanja. Predavali bodo profesorji s praškega vseučilišča in brnske tehnike.

— **Zastrupljenje s svinco.** V komitatu Brasso-Csereny je zbolelo nad 100 oseb, več jih je že tudi umrlo. Zastrupili so se z žganjem, ki se je kuhalo v kotlih, ki so bili znotraj prevlečeni s svinco, da bi bilo žganje močnejše.

— **Run na Ciril-Metodovo hranilnico** v Brnu je začel včeraj pojemati. Včeraj se je namreč vzdignilo le 253.000 kron, dočim se je vzdignilo v torek 728.000 kron.

— **Zopet vojaški punt na Ogrskem.** V Požunu so huzarji, ki morajo služiti četrto leto, napadli dva stražmeštra ter ju hudo pretepli. Patrula huzarjev se je uprla, da bi aretovala svoje tovariše. Priti so morali lovci.

— **Sluga se poročil z grofico.** Sluga V. Brown se je izdal v Kanadi grofici Russel za avstrijskega princa ter se z njo poročil. Zaradi te sleparije je bil obsojen v 6 mesečno ječo ter se je zakou razveljavil.

— **Punt proti Madjarom?** Občino Bavanistić pri Temešvaru so zasedli orožniki zaradi socialističnih agitacij. V stanovanju voditelja Milana Stankovića so baje dobili celi arzenal pušk in revolverjev ter mnogo protimadjarskih brošur. Pripravljen je bil baje punt proti Madjarom.

— **Natančen učenec.** Na Francoskem imajo šolsko obveznost, ki traja do izpolnjenega 13. leta. Te dni se je v neki pariški predmestni šoli hipoma dvignil učenec, ki ni bil baš med pridnimi in nadarjenimi, pograbil je svoje knjige, jih položil učitelju na mizo, potem pa si je posadil kapo na glavo ter ponosno odkorakal proti vratom. Pričela se je bila ravno druga učna ura popoldne. Presenečen je gledal učitelj učenčovo nastopanje, končno pa mu je vendar zaklical: »Kam pa?«

Učenec je držal že z eno roko kljuko, ko je odgovoril: »Gospod, že pred dvema minutama sem izpolnil 13. leto. Zakon vam ne daje nikakih pravic več do mene. Z Bogom!«

— **Česa manjka Avstriji?**

To vprašanje sta rešila nedavno na občnem zboru dunajskega društva za gradbo cerkev kardinal dr. Gruscha in stolni kanonik in občinski svetnik Schöpfleuthner. Zadnji je rekel: »Na naši očetjavi leži prokletstvo, ki si ga le tako razlagam, ker se že leta in leta ne da Bogu, kar je božjega. Povsod odmeva klic po novih cerkvah.« Potem je govoril sam kardinal dr. Gruscha, ki je rekel, da med svojim govorom ne predseduje zboru sam, temuč Kristus, ki visi nad njegovo glavo na križu. Potem je razlagal, da krščanska usmiljenost ne stori dovolj, ako skrbi le za telesne potrebe, temuč mora skrbeti tudi za duševne, ker telesni in duševni blagor se držita skupaj (?). Na katoliškem Dunaju se stori v tem oziru, žalibože, vse premalo. Zidajo se pač ceste, nove komunikacije za narodno-gospodarski promet. Ali ne zasluži dunajsko krščansko prebivalstvo tudi komunikacije z nebesi, ali ne zasluži, da se na načrtih za razširjavo mesta zaznamuje tudi svetišča, ali ne zasluži vsaj enega milijona izmed mnogih milijonov i. t. d. — Najbolj katoliški dr. Lueger jim ne stori dovolj za »nebeske komunikacije«, treba bo zidati po Dunaju cerkve tako nagosto, kakor tramvajske postaje.

— **Telefonska in brzojavna poročila.**

— **Radeče 4. februarja.** Učitelj Leon Potrebin je umrl. Pogreb bo v soboto ob dveh popoldne.

— **Dunaj 4. februarja.** Parlamentarna komisija čeških poslancev je včeraj sklenila, naj se skliče eksekutivni odbor mlado-češke stranke, in sicer na soboto v Prago. Eksekutivni odbor ima odločiti, če naj češki poslanci stopijo v kako dotiko z vlado ali ne, to se pravi, ali naj se sploh pogajajo z vlado, oziroma Nemci, ali pa naj boj nadaljujejo.

— **Dunaj 4. februarja.** V današnji seji avstrijske delegacije je minister Burian odgovoril na včerajšnja izvajanja Biankinija, Sylvestra in Kramafa, na kar je bila zaključena generalna debata o bosanskem proračunu in se je začela specialna debata. Prvi govornik je Biankini. Prihodnja seja avstrijske delegacije bo jutri, potem pa bo seja šele 16. t. m.

— **Petrograd 4. februarja.** Poročila londonskih listov, da je admiral Aleksejev že dobil pooblastilo napovedati Japonski vojno, niso resnična.

— **Petrograd 4. februarja.** Ruski odgovor na japonsko noto še ni odposlan in se odpošlje najbrž šele jutri.

— **London 4. februarja.** Iz Port Arturja se poroča, da so trije sibirski strelski polki dobili povelje oditi na reko Jalu, topničarstvo pa se je tja odpravilo z železnico. Štirje novo

formirani sibirski polki so na potu v Port Artur.

— **Gospodarstvo.**

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Meseca januarja 1904 vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 1368 strank 750.377 K 75 h, 1076 strank pa dvignilo 695.611 K 23 h.

— **Mestna hranilnica v Kranju.** V mesecu januarju 1904 je 523 strank vložilo 133.078 K 70 h, 368 strank dvignilo 107.727 K 53 h, 6 strankam se je izplačalo posojil 16.000 K, stanje hranilni vlog 3.198.040 K 74 h, stanje posojil 1.969.473 K 41 h, denarni promet 336.344 K 92 h.

— **Okrajna hranilnica posojilnica v Škofjehloki.** V mesecu januarju 1904 je 80 strank vložilo 18.083 K 24 h, 61 strank dvignilo 12.616 K 69 h, 11 strankam se je izplačalo posojil 21.790 K, stanje hranilnih vlog 473.732 K 11 h, stanje posojil 484.930 K 91 h, denarni promet 93.429 K 11 h.

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu januarju 1904 je 315 strank vložilo 141.991 K 55 h, 212 strank dvignilo 53.755 K 79 h, 20 strankam se je izplačalo posojil 22.200 K, denarni promet 353.654 K 34 h.

— **Darila.**

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Vesela družba v restavraciji g. J. Kolenca v Goricanah 5 kron. — Zivela! Za nesrečne Macedonce: »Postillon« na »Slavcevem« maskeradnem semaju skupil za razglednico 4 K 40 vin. — Živel do brosrčni »postillon« in kupovalci, osobito g. poštni asistent!

— **„APENTA“**

„Ena najboljših solinskih, odvajajočih rudniških voda“.

Josip Laponi
telesni zdravnik Nj. Svetosti papeža.

Zapisujem grenko vodo „APENTA“ v bolnišnici, kakor tudi v privatni praksi in sem jo spoznal kot res izvrstno.

Prof. G. Mazzoni
primarij, docent patologije, kirurgije in ginekologije.

„Prav ta voda je najboljša za zdravljenje kroničnega zaprtja“.

Dr. Lancereaux
profesor na medicinski fakulteti v Parizu; predsednik »Académie de Médecine“.

Dobiva se v velikih in malih steklenicah v lekarnah itd.

Izključno razpošiljanje: S. UNGAR ml., c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, I., Jasomirgottstrasse 4.

Zalogi v Ljubljani: Mihael Kastner in Peter Lassnik.

Se dobiva povsod!
Kalodont
neobhodno potrebna zobna Crème
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Oblastveno konces.

vzgajališče

javna realka, pripravljalni razred, državno-veljavna izpričevala

Artur Speneder

DUNAJ, XV., Neubaugürtel 36.
Ustanovljeno 1849. 219-3

Javna zahvala.

Podpisani odbor si šteje v prijetno dolžnost, se vsem cenj. g. obiskovalcem, ki so našo veselico na starem strelišču s svojim posetom počastili, tem potom najsrčnejše zahvaliti.

Osobito se zahvaljuje onim cenj. g. darovalcem, ki so nas s preplačili ali darovi ob tej priliki podpirali.

Odbor plesnega venčka uslužbencev elektr. cestne železnice. 335

A. Kotnik. Vik. Šercar. Fran Rednak.

Zahvala.

Podpisani odbor izreka slavnemu glavnemu zastopu zavarovalnice »Dunav« v Kranju pristrčno zahvalo za naklonjeno podporo 50 K, kateri znesek je podpisano društvo prejelo kot nagrado za trud pri gašenju zadnjega požara z dne 28. novembra 1903.

Prostovoljno gasilno društvo v Srednji vasi (Bohinj), dne 1. februarja 1904.

Ivan Kotljančič
načelnik. 339

Janez Arh
blagajnik. tajnik.

Borzna poročila.

Ljubljanska

"Kreditna banka" v Ljubljani.

Gradni kurzi dunaj. borze 4. februarja 1904.

Naložbeni papirji.

	Denar	Blago
42% majeva renta	100.60	100.80
42% srebrna renta	100.60	100.80
42% avst. krona renta	100.60	100.80
42% zлата	120.60	120.80
42% ogrska krona	98.99	99.10
42% zлата	119.10	119.20
42% posojilo dežele Kranjske	100.00	100.75
42% posojilo mesta Spljet	100.00	100.00
42% Zader	100.00	100.00
42% bos. hrc. žel. pos. 1902	101.00	101.95
42% češka dež. banka k. o.	100.00	100.80
42% ž. o.	100.00	100.60
42% zst. pisma gal. d. hip. b.	101.75	102.05
42% pešt. kom. k. o. z		
42% 10% pr.	106.60	107.60
42% zst. pisma innerst. hr.	101.00	102.00
42% ogrske cen.		
42% dež. hr.	100.50	101.50
42% z pis. ogr. hip. ban.	100.30	101.30
42% obl. ogr. lokalnih že-		
42% leznice d. dr.	100.00	101.00
42% obl. češke ind. banke	100.50	100.70
42% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98.50	
42% prior. dol. žel.	99.70	100.70
42% juž. žel. kup. 1/1 1/2	304.25	306.25
42% avst. pos. za žel. p. o.	101.00	102.00

Srečke.		
Srečke od 1. 1854	180.00	190.00
" " 1860 1/2	184.75	186.75
" " 1864	267.00	261.00
" tizske	164.40	166.40
" zem. kred. I. emisije	297.00	302.00
" " II.	288.00	292.00
" ogr. hip. banke	267.00	271.50
" srbske a frs. 100-	91.00	94.00
" turške	130.50	131.50
Basilika srečke	21.75	22.75
Kreditne	463.00	473.00
inomoške	82.00	87.00
Krakovske	80.00	85.50
Ljubljanske	70.00	74.00
Avst. rud. križa	55.25	56.25
Ogr.	29.00	30.00
Rudolfove	70.00	73.00
Salcburške	78.00	82.00
Dunajske kom.	508.00	519.00

De'allee.		
Južne železnice	85.25	86.25
Državne železnice	669.50	670.50
Avst.-ogr. bančne delnice	1611.00	1620.00
Avst. kreditne banke	669.75	670.75
Ogrske	7.650	767.50
Živnostenske	252.00	252.50
Premogokop v Mostu (Brux)	672.00	675.00
Alpinski montan	419.00	420.00
Frške žel. ind. dr.	1893.00	1903.00
Rima-Murányi	479.00	481.00
Trbovjske prem. družbe	386.00	390.00
Avst. orožne tovr. družbe	468.00	472.00
Češke sladkorne družbe	149.00	151.50

Valute.		
C. kr. cekin	11.34	11.38
20 franki	19.05	19.07
20 marke	23.42	23.48
Sovereigns	23.92	24.00
Marke	116.97	117.17
Laški bankovci	95.15	95.35
Rubli	252.50	253.00
Dolarji	4.84	5.00

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 3. februarja 1904.

Termin.

Pšenica za april. za 50 kg K 7.85

" " okt. 1903. " 50 " 7.68

Koruzna " maj 1904. " 50 " 5.30

Oves " maj " 50 " 5.49

Effektiv.

Nespremenjeno.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806'2. Srednji tlačni tlak 756.0 mm

Febr.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo
3.	9. zv.	732.2	10.1	p. m. j. zah.	oblačno
4.	7. zv.	731.5	10.2	sr. j. zahod	del. jasno
5.	2. pop.	730.4	12.9	p. m. j. zah.	oblačno

Srednja včerašnja temperatura: 8.2°

normale: -1.4° | Močrina v 24 urah: 0.0 mm.

Nezika Čarnam.

1-143

Z odušičnih spodobitvah se pripočeta.

Postreženo bo z dobro jedjo in pijačo.

Začetek ob 7. uri zvečer.

tudi druge zabave.

Svirala bode tamburaška godba ter bodo

na Osojnah (Sonnwundhof).

v gostilni na gradu

v soboto, 6. svečana

katera se vrši

plešni veseli

valjo

LJUBLJANSKI

ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO

LETNIK XXIX. (1904).

Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki

po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji

vsako leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt

leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

"Narodna Tiskarna" v Ljubljani.

Trgovskega

pomočnika

sprejme

340-1

A. ŠARABON

špecerijska trgovina v Ljubljani.

V lepo stanovanje

z dobro hrano se sprejmeta dva dijaka ali pa nižja uradnika v skupno sobo.

Kje? pove upravništvo "Slov. Naroda". 273-4

Stanovanje

z 1 sobo in kuhinjo se odda v najem.

Več se izve v Cigaletovih ulicah št. 3, parter desno, od 6. do 7. ure zvečer. 337

Zaradi bolezni gostilničarja se da v najem ali na račun

gostilna

na Hrušci št. 33 (Gorenjsko), kjer se gradi železnica.

Natančneje se poizve istotam ali v pivovarni J. Kosler & Co., v Ljubljani. 339-2

Lepo

stanovanje

na vogalu Kongresnega trga in Vegovih ulic, v II. nadstropju, obstoječe iz 5 sob in pritlikin, se odda takoj ali pa 206-4

za majev termin t. l.

Povpraša se pri hišniku v isti hiši.

Anton Škerc

2-15

Zlatorog.

To znano planinsko pravljico je pesniško predelal Škerc precej drugače, nego jo že poznamo v nemškem Baumbachovem delu. Dal ji je skoro čisto dramatično obliko, in ji tudi bistveno marsikaj pridral, tesneje se oklepajoč te pravljiske snovi tako, kakor jo je bil zapisal in priobčil pok. Deschmann. Baumbach si je zlasti po Funkovem izvrstnem prevodu pridobil med nami mnogo slave, zato je bilo nevarno z njim tekmovali. Škerc je to poskušal, in se je nadejati, da zaslovi tudi slovenski izvirnik ZLATOROGA tako kakor prevod nemškega umotvorca.

ZLATOROG je izšel v založbi

L. Schwentner-ja v Ljubljani

in velja broš. 2 K, po pošti 2 K 10 v.

Poslovodjo

za čevljarstvo obrt, dobro izvežbanega, se takoj vsprejme. — Plača po dogovoru. 338-1

Kje? pove upr. "Slov. Naroda".

V Frisch-ovi hiši na Marijinem trgu št. 3

se odda se za majev termin = vogalno stanovanje

s pomolom (erkerjem), obstoječe iz 4 sob, predsobe in pritlikin. 336

Vpraša se tam v trgovini.

Občni zbor

"Posojilnice v Brežicah"

vrši se

v nedeljo, 21. februarja 1904

ob 3. popoldne

v lastni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Izvolitev načelstva.
5. Izvolitev računskih preglednikov.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil ob

3. uri sklepčen, vrši se isti dan v istem

prostoru ob 5. uri drugi občni zbor in

sklepa takrat vsako število združnikov.

324 Načelstvo.

Lepo stanovanje

s tremi sobami in pritlikinami ter ena nemebljena mesečna soba se odda takoj ali pozneje na Tržaški cesti št. 33. — Vpraša se tam. 313-2

V najem se išče lov na divje peteline

na Kranjskem, ali pa dovoljenje ustreli 6—8 komadov v sezoni.

Ponudbe naj se naslovijo na Ivana Mankoča v Trstu. 289-3

Kupi se dobro ohranjen

samotežni voziček

s štirimi kolesi.

Naslov v upravništvu "Slovenskega

Naroda". 326-2

Dobro idoča

restavracija

v sredini mesta Ljubljane, se pod jako ugodnimi pogoji prodaja. 284-6

Ponudbe naj se pošiljajo na upravništvo "Slov. Naroda" pod "št. 100".

Jako ugodna prilika!!!!

Le dokler traja zaloga se bode prodajala večja množina

švicarskih vezenin * *

za telesno in posteljno perilo

po zelo znižanih cenah.

Anton Šarc 327-2

špecialna trgovina z belim perilom

Ljubljana, Sv. Petra cesta 8

nasproti hotela "Lloyd".

Poskusite

pristni rastlinski liker

"Florian"

Po okusu in zdravem učinku prvak likerjev.

Varstvena znamka.

Ogreva in oživilja telo,

Budi tek in prebavo,

Daje dobro spanje.

Lastnik: 5-27

EDMUND KAVČIČ, Ljubljana.

Vzorci se radovoljno dajejo brezplačno.

Zavod za mebliranje in dekoracije

FRAN DOBERLET

Telefon št. 97.

v Ljubljani, Franciškske ulice št. 10.

Telefon št. 97.

Pohištvo vsake vrste

od najnavadnejšega do najfinejšega,

Zaloga tapet, rolet, karnis za okna,

zagrinjal in preprog.

Največja izbira

blaga za pohištvo.

Preproste in luksurijozne

ženitbene

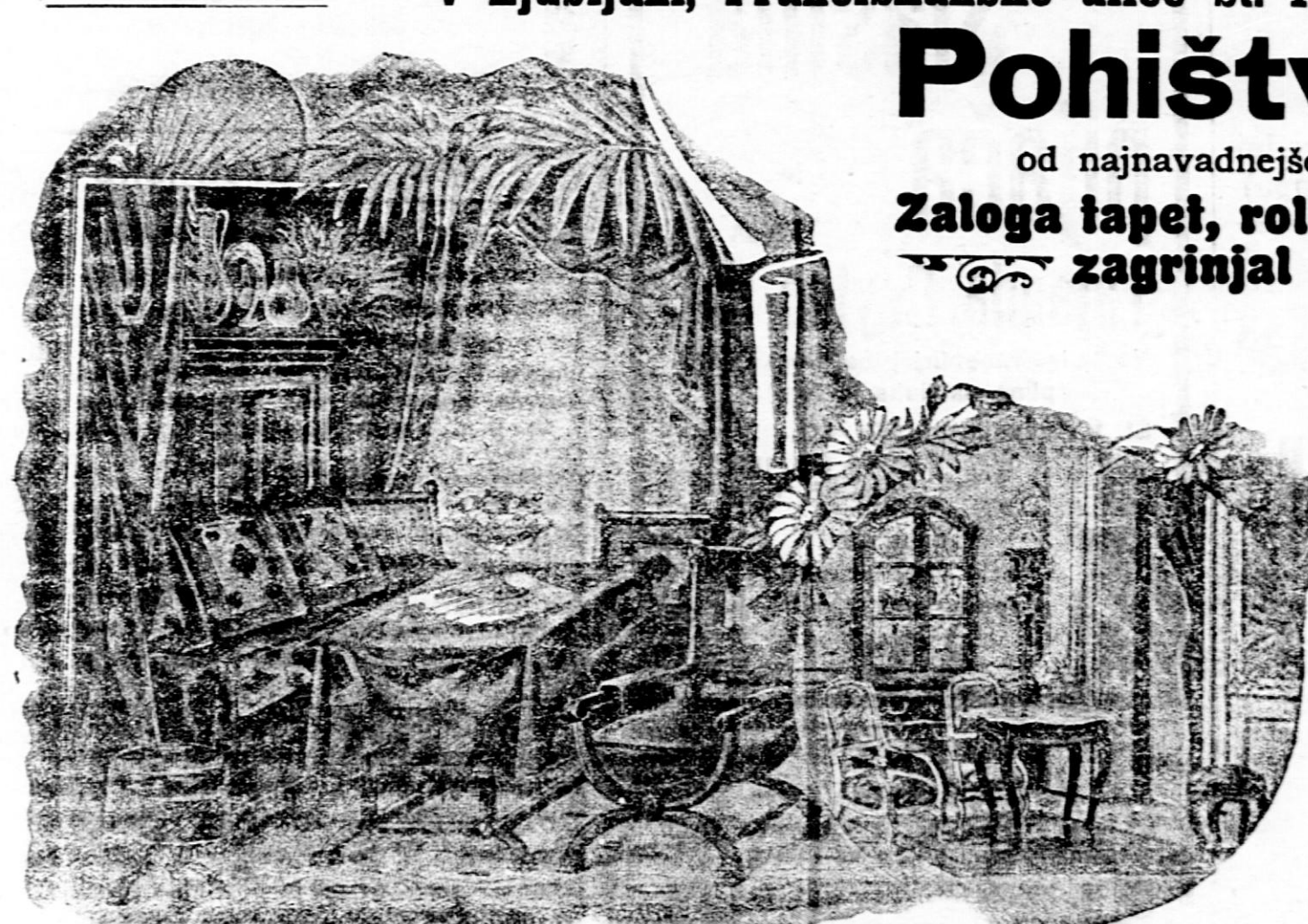
oprave

solidno in ceno izvršene.

Dekoracije.

Oprava celih stanovanj

hotelov in kopališč.

"Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani"

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Aksijski kapital K 1.000.000.—

Zamenjava in ekskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavejje.

Exkompt in inkasso menic. Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. 39-13

Promet s čeki in nakaznicami.

Ernesta Hammerschmidta nasledniki

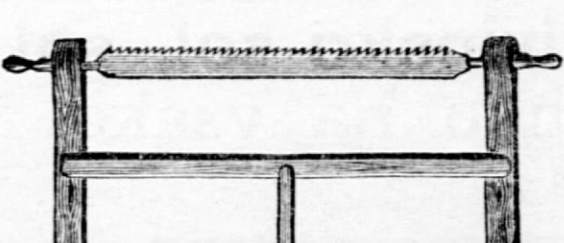
MADILE, WUTSCHER & KO.

trgovina železnin in kovin

Ljubljana, Valvasorjev trg št. 6.

(3057-8)

Velika izbira najrazličnejših priprav za mizarje, ključavničarje, kovače, kleparje itd.

Restavracija, Narodni dom

Usaki petek

morske ribe

Sprejemajo se tudi naročila na obed.

(Tudi za 2. uro popoldne)

Za obilen obisk se priporoča

87-22 **Ivan Kenda.**

Trgovina

moško obleko.

Savod za uniformiranje

Jos. Rojina

Ljubljana

Selenburgove ulice 5

nasproti glavni pošti.

Po meri elegantno in

okusno izdelane obleke.

Školantri plačljivi pogoji.

Ugovorjena zaloga poštnega

angelskega, francoskega

in kopenskega blaga

izberi.

Zenitna ponudba.

Gospodična, stara 28 let, vajena vsega gospodinjstva, kakor tudi izurjena v zelo potrebnem delu za gospodinjstvo, iz boljše poštene hiše v večjem mestu na Kranjskem, ter ji ni prilika dana, seznaniti se, želi se poročiti z gospodom v starosti 30—45 let. Premožnejši, posestniki na deželi in c. kr. uradniki imajo prednost. Le resne ponudbe s sliko, ki se vrne, pod L. Evgenija, poste restante, Ljubljana.

Za tajnost se jamči. 254-4

Kdor hoče potovati

v Ameriko.

s cesarskimi in poštami parobrodi, naj se obrne edino le na trdko:

Kareš & Stocky

Bremen, Bahnhofstrasse Nr. 29.

Ta trdka se sporazumeva s potniki v njih materinskem jeziku, prevaža potnike z najboljšimi in najhitrejšimi parobrodi, pozna temeljito zakone o izseljevanju in zamore tedaj potnike dobro poučiti, kako se imajo med potjo vesti, da pridejo srečno v Ameriko. Naj tedaj vsakdo, ki se je namenil podati v Ameriko, piše prej trdko:

Kareš & Stocky, Bremen, Bahnhofstrasse Nr. 29

ta mu odgovori takoj točno in brezplačno. (2350—22)

Odda se v najem ali na račun

gostilna

pri gradbi Bohinjske železnice, na prav dobrem kraju, posebno pripravna za mesarje, ker je ledenica zraven. Najemščine približno 800 K, na računu 500 K kaveje. 312-2

Več pove **Anton Maver**, zaloga mengiškega piva v Lescah.

1000 kron

ako je goljufija!

Brezskrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preobitem blagolovju otrok. Z več tisoč zahvalnicami pošilja diskretno za 90 h v avstr. znamkah gospa A. Kaupa, Berlin S. W. 230 Lindenstrasse 50

Slastna

pijača

Talanda Ceylon-čaj.

(3223-17)

Ne vpliva vznemirjajoče, temveč krepi na duha in telo:

St. 1 v zavojih po 20, 30, 125 vin:
" 2 " " " 24, 60, 150 "
" 3 " " " 32, 80, 200 "

Dobiva se v vsaki večji drogeriji in specializirani trgovini.

Zahtevajte samo

SELLE & KARY-jev

FREDIN

Najboljše čistilno sredstvo za vsako boljše obuvalo. Rumeno in črno.

Posebno priporočljivo za čevlje iz boxcala, oscarla, chevreaux in lakovega usnja.

Dunaj XII. 1. 330-1

Novo izboljšani gramofoni

49 z zvočnim locnjem in varstveno skrinjico. (2139)

Najvišja spolnitev! Zelo priljubljen pri družini in zasebnikih.

Gramofon-avtomat za gostilni-čarje.

Igra samo, če se denar vrže notri.

Prodaja na obroke!

Velika zaloga najnovejših plošč. Zamena starih plošč.

Rudolf Weber, urar

Ljubljana, Stari trg št. 16.

Svarilo!

Vspreh, ki ga je dosegel

najboljši planinski zeliščni liker

Klauer-jev „Triglav“

je mnoge zapeljal, da so začeli izdelovati pod različnimi imeni nič-vredne posnetke, ki naj bi škodovali dobremu glasu mojega izdelka. Svarim torej najizrečeneje pred temi posnetki in javljam, da sem edini izdelovatelj tega najbolj zdravega likerja.

Z odličnim spoštovanjem

J. Klauer.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Invod in voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Čez Selthal v Aussee, Solnograd, Čez K. in Reifing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Čez Selthal v Solno rad, Inomost, Čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3 uri 56 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, Čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, Čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj Čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo). — PROGA V NOVOMESTO IN V KOČEVJE. Obojni vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje. PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 25 m jutraj obojni vlak z Dunaja Čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isel, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (direktni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m jutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 18 m dopoldne obojni vlak z Dunaja Čez Amstetten, Lipsko Prago direktni vozovi I. in II. razr., Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohora, Celovca, Pontabla, Čez Selthal in Inomosta v Solnograd. — PROGA IZ NOVOMESTO IN KOČEVJA. Obojni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih in 2amo v oktobru. — Čas pri- in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 1 s min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Stanovanje

v drugem nadstropju s tremi sobami in pritlikino

odda se takoj ali pa za majev termin 1904

v novi stavbi

„Národne Tiskarne“

v Knafovih ulicah.

Pojasnila daje **Jos. Lavrenčič**, upravni odbornik v „Národní Tiskarni“ ali pa na Dunajski cesti 31 (pisarna mest. užit. zakupa)

Važno!!

Higienična novost! Patentovano v vseh kulturnih državah!

Klozetni podložni papir.

Največja snažnost. Varstvo proti infekciji pri porabi klozeta.

Zdravniško vsestransko priporočano.

Vzorci in cenik na razpolago.

Gospodje hotelirji, restavraciji in kavarnarji imajo pri porabi naših patentiranih avtomatov velik materialni dobiček.

Na tozadevna vprašanja daje radovoljno pojasnila trdka **Hellmond & Co., Dunaj, Schönbrunnerstrasse 66**, in

F. NUČIČ, Ljubljana, Privoz 3

I. kranjsko podjetje za razširjanje oznanil in prodaja patentovanega klozetnega papirja potom avtomatov.

Klozetni avtomati so na nastopnih krajih v rabi: V Ljubljani: Hotel pri Južnem kolodvoru, hotel pri Lloyd, hotel pri Slonu. Restavracije: Fantini, Kenda (Narodni dom, Rasberger (G. Auer), pri Roži, Židovske ulice, Avguštin Zajec, Rimska cesta 24, Kavarne: Austria, Evropa, Kasino, Kirbisoh (slasčičarna), Narodna kavarna, Valvasor. Na deželi: Kočevje: hotel pri Pošti. Ribnica: hotel Arko. Sava-Jesenice: v kantini industrijske družbe.

Slavno p. n. občinstvo se vljudožno opozarja, da naj se pri nabavi blaga obrača na nastopne firme: Ernst Sark, trgovina s modnim blagom, B. Schmelzer, tovarna stolov, L. M. Ecker, stavbni klepar, Ivan Jax in sin, zaloga šivalnih strojev, F. Kaiser, puškar, R. Weber, urar, A. Barle, krojač, F. Lipovš, mizar, F. Ziller, tovarna kisa, Iv. Kostevo, manufakturna trgovina, Brata Eberl, trgovina z barvami in se sklicuje na priporočilo avtomatne reklame. 333-1

Važno za krojače!

Jägerndorfski sukneni izdelki

v največji izbiri — čuda poceni

blago za hlače

zelo lepi moderni predmeti

pošilja po zelo nizki ceni

Rudolf Foukal v Jägerndorf-u.

Pri naročitvi zbir naj se navede, se li želi vzorce v knjigi ali na kartonu.

Vzorci franco. 328-1

FREDIN

Najboljše čistilno sredstvo za vsako boljše obuvalo. Rumeno in črno.

Posebno priporočljivo za čevlje iz boxcala, oscarla, chevreaux in lakovega usnja.

Dunaj XII. 1. 330-1

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po 4%, %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje. (304-80)

Posojila po 5% in po 5%, %

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 ali pa 35 let.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od 3.—4. ure popoldne.

Poštnega hranilnišnega urada šte. 828.406.

Najcenejše nakupovanje

za morsko in živinsko sol, sol v briketih in rudninsko sol, franko na vsako železniško postajo,

je pri

MIHAEL KASTNER-ju v LJUBLJANI

komisijska trgovina za sol.

184-6